

Генеральна Асамблея

Distr.: General
21 жовтня 2015 р.

Сімдесята сесія
Пункти 15 і 116 порядку денного

Резолюція, прийнята Генеральною Асамблеєю 25 вересня 2015 року

[без передачі до Головного комітету (A/70/L.1)]

70/1. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року

Генеральна Асамблея

ухвалює нижченаведений підсумковий документ саміту Організації Об'єднаних Націй щодо прийняття порядку денного у сфері розвитку на період після 2015 року:

Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року

Преамбула

Цей Порядок денний є планом дій для людей, планети та процвітання. Його мета полягає також у зміцненні всезагального миру в умовах більшої свободи. Ми визнаємо, що викорінення бідності в усіх її формах та вимірах, включно з крайньою бідністю, є найважливішим глобальним завданням та однією із невід'ємних потреб сталого розвитку.

Цей план реалізовуватимуть усі країни та всі зацікавлені сторони, що діятимуть на засадах співробітництва і партнерства. Ми сповнені рішучості звільнити людство від тиранії бідності та нужденності, зцілити та забезпечити нашу планету. Ми прагнемо здійснити сміливі та перетворювальні кроки, які настійно потрібні для того, щоб вивести світ на траєкторію сталого і неухильного розвитку. Вирушаючи у цю спільну подорож, ми урочисто обіцяємо, що ніхто не буде залишений осторонь.

Сімнадцять Цілей сталого розвитку і 169 завдань, що їх ми проголошуємо сьогодні, демонструють масштабність і амбітність цього нового всезагального Порядку денного. Вони орієнтовані на розвиток здобутків, досягнутих у рамках Цілей розвитку тисячоліття, і на завершення реалізації завдань, які не вдалося виконати. Вони спрямовані на реалізацію прав людини для всіх, досягнення гендерної рівності та розширення прав і можливостей всіх жінок і дівчат. Вони мають комплексний та неподільний характер і забезпечують зрівноваження трьох вимірів сталого розвитку: економічного, соціального та екологічного.

Ці Цілі та завдання у наступні 15 років стимулюватимуть діяльність у сферах, що є критично значущими для людства і планети.

Люди

Ми сповнені рішучості покінчити з бідністю та голодом в усіх їх формах та проявах, а також забезпечити, щоб усі люди могли реалізувати свій потенціал в умовах гідності й рівності та у здоровому навколишньому середовищі.

Планета

Ми сповнені рішучості захистити планету від деградації, зокрема шляхом раціонального споживання і виробництва, раціонального використання її природних ресурсів та вжиття невідкладних заходів щодо зміни клімату з тим, щоб планета могла задовольняти потреби нинішнього і прийдешніх поколінь.

Процвітання

Ми сповнені рішучості забезпечити, щоб усі люди могли жити заможним і повноцінним життям, а економічний, соціальний та технічний прогрес тривав у гармонії з природою.

Мир

Ми сповнені рішучості сприяти побудові миролюбного, справедливого та всеохопного суспільства, в якому немає місця страху і насильству. Не може бути сталого розвитку без миру, а миру – без сталого розвитку.

Партнерство

Ми сповнені рішучості мобілізувати кошти, потрібні для здійснення цього Порядку денного, шляхом активізації роботи Глобального партнерства в інтересах сталого розвитку, що ґрунтується на засадах зміцнення глобальної солідарності, спрямовується, зокрема, на задоволення потреб найбідніших і найуразливіших груп населення і передбачає участь усіх країн, усіх зацікавлених сторін і всіх людей.

Взаємопов'язаний та всеосяжний характер Цілей сталого розвитку має велике значення для забезпечення виконання мети нового Порядку денного. Якщо ми здійснимо наші амбітні плани в повному обсязі, передбаченому Порядком денним, то життя всіх людей істотно поліпшиться і наш світ зміниться на краще.

Декларація

Вступ

1. Ми, глави держав і урядів та високі представники, зібравшись у Центральних установах Організації Об'єднаних Націй у Нью-Йорку 25–27 вересня 2015 року, коли Організація відзначає свою сімдесяту річницю, вирішили сьогодні ухвалити нові глобальні Цілі сталого розвитку.

2. Від імені народів, яким ми слугуємо, ми ухвалили історичне рішення щодо всеохопного, перспективного і орієнтованого на інтереси людини пакету універсальних і спрямованих на перетворення цілей та завдань. Ми зобов'язуємося невтомно працювати задля повномасштабного здійснення цього Порядку денного до 2030 року. Ми визнаємо, що викорінення бідності в усіх її формах і проявах, включно з крайньою бідністю, є найважливішим глобальним завданням та однією із невід'ємних потреб сталого розвитку. Ми прагнемо забезпечити сталий розвиток у трьох його вимірах – економічному, соціальному та екологічному – у зрівноважений та комплексний спосіб. Ми також розвиватимемо здобутки, досягнуті в процесі реалізації Цілей розвитку тисячоліття, та будемо прагнути завершити те, чого не вдалося зробити в цьому контексті.

3. Ми сповнені рішучості до 2030 року покласти край бідності та голоду в усьому світі; боротися з нерівністю всередині країн та між ними; будувати миролюбне, справедливе та всеохопне суспільство; захищати права людини та сприяти гендерній рівності та розширенню прав і можливостей жінок і дівчат; забезпечити надійний захист нашої планети та її природних ресурсів. Ми також заявляємо про свою рішучість створити умови для сталого, всеохопного і безперервного економічного зростання, процвітання всього людства і гідної праці для всіх з урахуванням різних рівнів розвитку і спроможності країн.

4. Беручись за виконання цього амбітного спільного завдання, ми урочисто обіцяємо, що ніхто не буде залишений осторонь. Визнаючи основоположне значення гідності людської особистості, ми бажаємо забезпечити досягнення цих цілей та виконання цих завдань в інтересах усіх держав і народів та всіх верств суспільства. При цьому ми будемо прагнути охопити в першу чергу найбільш відсталіх.

5. Цей Порядок денний є безпрецедентним за масштабами та значущістю. Він прийнятий усіма країнами та застосований до всіх з урахуванням різних національних реалій, можливостей та рівнів розвитку, з дотриманням національних стратегій та пріоритетів. Це – універсальні цілі та завдання, що охоплюють увесь світ: як розвинені країни, так і країни, що розвиваються. Вони мають комплексний та неподільний характер і забезпечують зрівноваження всіх трьох вимірів сталого розвитку.

6. Ці Цілі та завдання є результатом більше ніж дворічних активних відкритих консультацій та взаємодії із громадянським суспільством та іншими зацікавленими сторонами, в процесі яких особлива увага приділялася думкам найбідніших та найбільш уразливих груп. У рамках консультацій цінну роботу виконала Робоча група відкритого складу Генеральної Асамблеї з Цілей сталого розвитку та Організація Об'єднаних Націй, Генеральний секретар якої у грудні 2014 року подав зведену доповідь із цього питання.

Наше бачення

7. У цих Цілях і завданнях ми визначаємо своє бачення майбутнього – надзвичайно амбітне і спрямоване на перетворення. Ми бачимо світ, у якому немає місця бідності, хворобам і нужденності, де все живе може процвітати. Ми бачимо світ, вільний від страху і насильства. Світ усезагальної грамотності. Світ, де всім забезпечено

рівноправний доступ до якісної освіти на всіх рівнях, медичного обслуговування та соціального захисту, де гарантовано фізичне, духовне та соціальне благополуччя. Світ, у якому ми підтверджуємо свої зобов'язання щодо права людини на безпечну питну воду і санітарію, де поліпшено санітарно-гігієнічні умови і де достатньо безпечної, доступної за ціною та поживної їжі. Світ, де середовище проживання людини є безпечним, життєстійким та екологічно здоровим і де забезпечено всезагальний доступ до недорогого, надійного і стабільного енергопостачання.

8. Ми бачимо світ, у якому забезпечено всезагальну повагу до прав людини та людської гідності, верховенство права, справедливість, рівність і недискримінацію; повагу до расового, етнічного і культурного різноманіття; рівні можливості, що дають змогу повною мірою розкрити людський потенціал та сприяють процвітанню всього людства. Світ, який здійснює інвестиції у своїх дітей і в якому кожна дитина росте, не знаючи, що таке насильство та експлуатація. Світ, у якому кожна жінка та кожна дівчина користуються повною гендерною рівністю і в якому усунені всі юридичні, соціальні та економічні перешкоди на шляху розширення їхніх прав та можливостей. Справедливий, рівноправний, толерантний, відкритий та вільний від соціальних бар'єрів світ, у якому задовольняються потреби найбільш уразливих груп населення.

9. Ми бачимо світ, у якому кожна країна користується перевагами безперервного, всеохопного і сталого економічного зростання та гідної праці для всіх. Світ, у якому моделі споживання та виробництва і використання всіх природних ресурсів – від повітря до землі, від рік, озер і водоносних горизонтів до океанів і морів – є екологічно безпечними. Світ, у якому демократія, належне врядування і верховенство права, а також сприятливе середовище на національному та міжнародному рівнях є невід'ємною умовою сталого розвитку, включно з безперервним та всеохопним економічним зростанням, соціальним розвитком, охороною навколишнього середовища, викоріненням бідності та голоду. Світ, у якому розвиток і застосування технологій здійснюються з урахуванням кліматичних чинників та повагою до різноманіття і задовольняють вимоги життєстійкості. Світ, у якому людина живе у гармонії з природою і в якому забезпечено захист дикої фауни й флори та інших біологічних видів.

Наші спільні принципи та зобов'язання

10. Новий Порядок денний ґрунтується на цілях і принципах Статуту Організації Об'єднаних Націй, включно з повним дотриманням міжнародного права. Він впливає із Загальної декларації прав людини¹, міжнародних договорів у царині прав людини, Декларації тисячоліття² та Підсумкового документа Всесвітнього саміту 2005 року³. У ньому також ураховано положення інших документів, зокрема Декларації про право на розвиток⁴.

11. Ми підтверджуємо підсумки всіх великих конференцій та самітів Організації Об'єднаних Націй, які заклали міцні підвалини для сталого розвитку та допомогли сформуванню нового Порядку денного. Це, зокрема, Декларація Ріо-де-Жанейро з

¹ Резолюція 217 А (III).

² Резолюція 55/2.

³ Резолюція 60/1.

⁴ Резолюція 41/128, додаток.

навколишнього середовища і розвитку⁵, підсумкові документи Всесвітньої зустрічі на вищому рівні в інтересах сталого розвитку, Програма дій Міжнародної конференції з народонаселення і розвитку⁶, Пекінська платформа дій⁷ та підсумковий документ Конференції Організації Об'єднаних Націй із сталого розвитку. Ми також підтверджуємо подальші кроки з виконання рішень цих конференцій, зокрема підсумки четвертої Конференції Організації Об'єднаних Націй із найменш розвинених країн, третьої Міжнародної конференції з малих острівних держав, що розвиваються, другої Конференції Організації Об'єднаних Націй з країн, що розвиваються, які не мають виходу до моря, та третьої Всесвітньої конференції Організації Об'єднаних Націй зі зниження ризику стихійних лих.

12. Ми підтверджуємо всі принципи Декларації Ріо-де-Жанейро з навколишнього середовища і розвитку, зокрема принцип спільної, але диференційованої відповідальності, визначений у принципі 7 вищезгаданої декларації.

13. Проблеми та зобов'язання, визначені на цих великих конференціях і самітах, є взаємопов'язаними та вимагають комплексних рішень. Щоб ефективно врегулювати їх, потрібен новий підхід. У концепції сталого розвитку визнано, що викорінення бідності в усіх її формах і проявах, боротьба з нерівністю всередині країн та між ними, збереження планети, забезпечення безперервного, всеохопного і сталого економічного зростання та сприяння соціальній інтеграції взаємопов'язані та взаємозалежні.

Наш світ сьогодні

14. Ми зустрічаємося у час, коли на шляху сталого розвитку постали величезні виклики. Мільярди наших громадян досі бідують, позбавлені можливості жити гідним життям. Посилюється нерівність усередині країн та між ними. Існують колосальні диспропорції у розподілі можливостей, матеріальних цінностей та влади. Гендерна нерівність залишається однією з ключових проблем. Глибоке занепокоєння викликає безробіття, особливо серед молоді. Глобальні загрози здоров'ю людей, частіші та сильніші стихійні лиха, конфлікти, що загострюється, насильницький екстремізм, тероризм і пов'язані з цим гуманітарні кризи та вимушене переміщення населення загрожують звести нанівець більшу частину успіхів у царині розвитку, досягнутих в останні десятиріччя. Виснаження природних ресурсів і несприятливі наслідки погіршення стану навколишнього середовища, зокрема опустелювання, посухи, деградація земель, нестача питної води та втрата біорізноманіття, примножують та загострюють численні виклики, що постають перед людством. Однією з найсерйозніших проблем нашого часу є зміна клімату, негативні наслідки якої підривають здатність усіх країн досягти сталого розвитку. Зростання світової температури, підвищення рівня морів, окислення океану та інші наслідки зміни клімату серйозно впливають на прибережні райони та низинні прибережні країни, зокрема на багато найменш розвинених країн і малих острівних держав, що розвиваються. Небезпека загрожує самому існуванню багатьох спільнот і біологічних систем життєзабезпечення на планеті.

⁵ Доповідь Конференції Організації Об'єднаних Націй з питань навколишнього середовища та розвитку, Ріо-де-Жанейро, 3–14 червня 1992 року, том I, Резолюції, ухвалені Конференцією (видання Організації Об'єднаних Націй, у продажі під № E.93.I.8, та виправлення), резолюція 1, додаток I.

⁶ Доповідь Міжнародної конференції з народонаселення і розвитку, Каїр, 5–13 вересня 1994 року. (видання Організації Об'єднаних Націй, у продажі під № E.95.XIII.18), глава I, резолюція 1, додаток.

⁷ Доповідь четвертої Всесвітньої конференції з положення жінок, Пекін, 4–15 вересня 1995 року (видання Організації Об'єднаних Націй, у продажі під № E.96.IV.13), глава I, резолюція 1, додаток II.

15. Однак цей час позначений колосальними можливостями. Досягнуто значного прогресу у вирішенні багатьох проблем у царині розвитку. За час життя останнього покоління сотні мільйонів людей вибралися з крайньої бідності. Істотно розширився доступ до освіти як хлопців, так і дівчат. Поширення інформаційно-комунікаційних технологій та глобальна взаємопов'язаність, як і науково-технічні інновації у таких різних галузях, як медицина і енергетика, мають величезний потенціал для прискорення прогресу людства, усунення «цифрового розриву» та розвитку суспільства, ґрунтованого на знаннях.

16. Майже 15 років тому були погоджені Цілі розвитку тисячоліття. Вони стали міцним підґрунтям для розвитку, і у декількох сферах було досягнуто значного прогресу. Проте цей прогрес був нерівномірним, особливо в Африці, найменш розвинених країнах, країнах, що розвиваються, які не мають виходу до моря, та малих острівних державах, що розвиваються, і деякі з Цілей розвитку тисячоліття досі не досягнуті, зокрема ті, що стосуються охорони здоров'я матерів, новонароджених і дітей та охорони репродуктивного здоров'я. Ми ще раз зобов'язуємося досягти всіх Цілей розвитку тисячоліття у повному обсязі, включно з тими з них, які залишилися недосягнутими, зокрема шляхом надання адресної та масштабнішої допомоги найменш розвиненим країнам та іншим країнам, що перебувають в особливій ситуації, згідно з відповідними програмами підтримки. Новий Порядок денний орієнтований на розвиток здобутків, досягнутих у рамках Цілей розвитку тисячоліття, і на завершення реалізації завдань, які не вдалося виконати, зокрема в охопленні найбільш уразливих груп населення.

17. Проте за сферою свого охоплення програма, яку ми оголошуємо сьогодні, виходить далеко за рамки Цілей розвитку тисячоліття. Поряд із пріоритетами, що вже існують у царині розвитку, такими як викорінення бідності, охорона здоров'я, освіта, продовольча безпека і харчування, у ній передбачено широкий спектр завдань в економічній, соціальній та екологічній сферах. Крім того, вона спрямована на розбудову більш миролюбного та всеохопного суспільства. І, що особливо важливо, у ній визначено засоби для досягнення цих цілей. Відображаючи комплексний підхід, який ми вирішили застосувати, у всіх нових цілях і завданнях передбачаються тісні взаємозв'язки та багато наскрізних елементів.

Новий Порядок денний

18. Сьогодні ми оголошуємо 17 Цілей сталого розвитку та 169 завдань, пов'язаних із ними, які мають комплексний і неподільний характер. Ніколи раніше світові лідери не брали на себе зобов'язання вжити спільних заходів і докласти зусиль для втілення в життя настільки широкої та всеосяжної стратегічної програми. Ми разом ступаємо на шлях до сталого розвитку, спільно присвячуючи себе справі забезпечення розвитку в усьому світі та взаємовигідного співробітництва, що можуть принести величезну користь усім країнам та всім регіонам світу. Ми підтверджуємо, що кожна держава має повний постійний суверенітет над усіма своїми багатствами, природними ресурсами та економічною діяльністю і може вільно здійснювати цей суверенітет. Ми будемо виконувати цей Порядок денний заради блага всіх людей без винятку – як нинішнього, так і прийдешніх поколінь. При цьому ми ще раз підтверджуємо свою прихильність до міжнародного права і наголошуємо, що Порядок денний буде здійснюватися з дотриманням прав і обов'язків держав, визначених у міжнародному праві.

19. Ми знов підтверджуємо важливість Загальної декларації прав людини, а також інших міжнародних документів, що стосуються прав людини та міжнародного права. Ми підкреслюємо обов'язки всіх держав – відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй – поважати, захищати та заохочувати права людини та основні

свободи всіх без будь-якого розрізнення за расою, кольором шкіри, статтю, мовою, релігією, політичними або іншими переконаннями, національним або соціальним походженням, майновим станом, місцем народження, інвалідністю чи іншим статусом.

20. Досягнення гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок та дівчат зроблять вирішальний внесок у просування до досягнення всіх цілей та завдань. Неможливо повною мірою розкрити людський потенціал і забезпечити сталий розвиток, якщо половині людства буде, як і раніше, відмовлено в усіх правах людини та можливостях. Жінки та дівчата повинні користуватися рівним доступом до якісної освіти, економічних ресурсів і можливостей брати участь у політичному житті, а також рівними з чоловіками та хлопцями можливостями щодо зайнятості, лідерства і прийняття рішень на всіх рівнях. Ми спрямуємо свою роботу на значне збільшення інвестицій задля усунення гендерного розриву та посилення підтримки інституцій, що опікуються питанням гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок та дівчат на глобальному, регіональному і національному рівнях. Усі форми дискримінації та насильства щодо жінок і дівчат будуть ліквідовані, зокрема й шляхом залучення чоловіків та хлопців. Велике значення у процесі реалізації Порядку денного має систематичне застосування комплексного гендерного підходу.

21. Нові цілі та завдання набудуть чинності 1 січня 2016 року, і впродовж наступних 15 років ми керуватимемося ними в прийнятті рішень. Усі ми працюватимемо над здійсненням Порядку денного у своїх країнах і на регіональному та світовому рівнях, ураховуючи при цьому різні національні реалії, можливості та рівні розвитку й дотримуючись національних стратегій та пріоритетів. Ми поважатимемо право держав на свободу стратегічного маневру у забезпеченні безперервного, всеохопного і сталого економічного зростання, особливо у країнах, що розвиваються, проте неухильно додержуватимемося відповідних міжнародних норм і зобов'язань. Ми визнаємо також значущість регіональних і субрегіональних вимірів, регіональної економічної інтеграції та взаємопов'язаності у царині сталого розвитку. Регіональні та субрегіональні механізми можуть сприяти ефективному перетворенню стратегій сталого розвитку на конкретні дії на національному рівні.

22. На своєму шляху до сталого розвитку кожна країна стикається з особливими викликами. Найбільш уразливі країни, зокрема, африканські країни, найменш розвинені країни, країни, що розвиваються, які не мають виходу до моря, і малі острівні держави, що розвиваються, заслуговують на особливу увагу, як і країни, що перебувають у стані конфлікту, та постконфліктні країни. Серйозних труднощів зазнають і багато країн із середнім рівнем доходів.

23. Необхідно розширити права та можливості уразливих людей. У Порядку денному відображені, зокрема, потреби всіх дітей, молоді, осіб з інвалідністю (більше ніж 80 відсотків яких живуть у бідності), людей, які живуть із ВІЛ/СНІДом, літніх людей, корінних народів, біженців та внутрішньо переміщених осіб і мігрантів. Ми сповнені рішучості вжити подальших ефективних заходів і діяти відповідно до міжнародного права задля усунення перешкод і обмежень, посилення підтримки та задоволення особливих потреб людей, які живуть у районах, постраждалих від складних надзвичайних ситуацій гуманітарного характеру, і у районах, постраждалих від тероризму.

24. Ми зобов'язуємося покласти край бідності в усіх її формах і проявах, зокрема викоринити крайню бідність до 2030 року. Усім людям має бути забезпечений базовий рівень життя, зокрема за допомогою систем соціального захисту. Крім того, ми сповнені рішучості у пріоритетному порядку покінути з голодом та досягти продовольчої безпеки, а також покласти край усім формам недоїдання. У цьому зв'язку ми підтверджуємо важливу роль і всеосяжний характер Комітету із всесвітньої продовольчої безпеки та вітаємо Римську декларацію з питань харчування і Рамкову

програму дій⁸. Ми виділятимемо ресурси на розвиток сільської місцевості й раціональне ведення сільського та рибного господарства, надання підтримки дрібним фермерам, особливо жінкам, які займаються землеробством, скотарством і рибальством, у країнах, що розвиваються, зокрема у найменш розвинених країнах.

25. Ми зобов'язуємося забезпечити якісну інклюзивну та рівноправну освіту на всіх рівнях, як-от: дошкільне виховання, початкова, середня, вища освіта, а також професійно-технічна підготовка. Усі люди, незалежно від статі, віку, раси та етнічного походження, а також особи з інвалідністю, мігранти, представники корінних народів, діти та молоді люди, особливо ті, що перебувають у вразливій ситуації, повинні мати можливість здобувати освіту протягом усього життя, що допоможе їм набувати знань і навичок, необхідних для використання наявних можливостей та повноцінної участі у житті суспільства. Ми намагатимемося створити для дітей та молоді середовище, сприятливе для повної реалізації ними своїх прав і можливостей, що допоможе нашим країнам скористатися демографічним дивідендом, зокрема завдяки безпеці шкіл та згуртованості громад і сімей.

26. Заради сприяння фізичному та психічному здоров'ю і благополуччю, а також збільшення середньої тривалості життя для всіх ми повинні забезпечити всезагальне охоплення населення медичною допомогою та доступ до якісного медичного обслуговування. Ніхто не має бути залишений осторонь. Ми зобов'язуємося прискорити досягнутий на сьогодні прогрес у зниженні смертності немовлят, материнської та дитячої смертності, поклавши край усім таким випадкам смертності, яким можна запобігти, до 2030 року. Ми прихильні до забезпечення всезагального доступу до послуг з охорони сексуального і репродуктивного здоров'я, включно з послугами з планування сім'ї, інформування та просвітою. Так само ми прискоримо темпи прогресу в боротьбі з малярією, ВІЛ/СНІДом, туберкульозом, гепатитом, лихорадкою Ебола та іншими інфекційними захворюваннями і епідеміями, зокрема шляхом боротьби з підвищенням резистентності до протимікробних препаратів і розв'язання проблеми задавнених хвороб, від якої потерпають країни, що розвиваються. Ми прихильні до профілактики та лікування неінфекційних захворювань, включно з розладами поведінки, порушеннями розвитку та неврологічними порушеннями, які становлять істотну перешкоду для сталого розвитку.

27. Ми будемо прагнути закласти міцні економічні підвалини для всіх наших країн. Безперервне, всеохопне і стале економічне зростання є критично важливим для процвітання. Забезпечити його можна буде лише за умови спільного користування багатствами та усунення нерівності за доходами. Ми працюватимемо, щоб побудувати динамічну, сталу, інноваційну та орієнтовану на людей економіку, особливо сприяючи зайнятості молоді та розширенню економічних прав і можливостей жінок, а також забезпеченню гідної праці для всіх. Ми викоринимо примусову працю й торгівлю людьми, покінчимо з дитячою працею в усіх її формах. Від наявності здорової та добре освіченої робочої сили, що володіє знаннями й навичками, потрібними для продуктивної праці, яка приносить задоволення, і повноцінної участі у житті суспільства, виграють усі країни. Ми зміцнимо продуктивний потенціал найменш розвинених країн у всіх секторах, зокрема шляхом структурних перетворень. Ми ухвалимо стратегії, впровадження яких забезпечить зростання у таких сферах, як виробничі потужності, продуктивність праці та продуктивна зайнятість; доступність фінансових послуг; сталий розвиток сільського, пасовищного і рибного господарств; сталий розвиток промисловості; загальний

⁸ Всесвітня організація охорони здоров'я, документ EB 136/8, додатки I і II.

доступ до недорогих, стабільних і сучасних послуг енергопостачання; сталі транспортні системи; якісна і стійка інфраструктура.

28. Ми зобов'язуємося докорінним чином змінити спосіб, у який наше суспільство виробляє та споживає товари і послуги. Уряди, міжнародні організації, бізнесовий сектор та інші недержавні суб'єкти й приватні особи повинні сприяти зміненню нерациональних моделей споживання і виробництва, зокрема шляхом мобілізації фінансової та технічної допомоги з усіх джерел для розбудови наукового, технічного та інноваційного потенціалу країн, що розвиваються, в цілях переходу до раціональніших моделей споживання і виробництва. Ми закликаємо імплементувати Десятирічну стратегію дій з переходу до використання раціональних моделей споживання та виробництва. Всі країни вживають заходів з урахуванням рівня розвитку та спроможності країн, що розвиваються, причому провідну роль у цьому процесі відіграють розвинені країни.

29. Ми визнаємо позитивний внесок мігрантів у забезпечення всеохопного зростання і сталого розвитку. Ми також визнаємо, що міжнародна міграція є багатоплановим явищем, яке має велике значення для розвитку країн походження, транзиту і призначення та потребує узгоджених і комплексних заходів реагування. Ми співпрацюватимемо на міжнародному рівні задля гарантування безпечної, впорядкованої та законної міграції з повною повагою до прав людини й гуманним поводженням із мігрантами, незалежно від їхнього статусу, з біженцями та переміщеними особами. Така співпраця повинна також зміцнювати життєстійкість громад, що приймають біженців, особливо у країнах, що розвиваються. Ми підкреслюємо право мігрантів на повернення до країни їхнього громадянства і нагадуємо, що держави повинні забезпечити належний прийом своїх громадян, які повертаються.

30. Державам настійно рекомендується утримуватися від введення в дію та застосування будь-яких односторонніх економічних, фінансових або торговельних заходів, що не відповідають міжнародному праву та Статуту Організації Об'єднаних Націй і перешкоджають повномасштабному забезпеченню соціально-економічного розвитку, особливо у країнах, що розвиваються.

31. Ми визнаємо, що Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату⁹ є головною міжнародною, міжурядовою платформою для перемовин щодо глобальних заходів реагування на зміну клімату. Ми маємо намір рішуче протидіяти загрозі, яку становлять зміна клімату та погіршення стану навколишнього середовища. Глобальний характер зміни клімату вимагає якомога ширшого міжнародного співробітництва, спрямованого на прискорення скорочення глобальних викидів і розв'язання проблеми адаптації до несприятливих наслідків зміни клімату. Ми з глибоким занепокоєнням зазначаємо істотний розрив між сукупним результатом виконання сторонами своїх зобов'язань щодо пом'якшення вищезгаданих наслідків у формі скорочення щорічних обсягів викидів парникових газів у світі до 2020 року та динамікою сукупних викидів, яка надавала б реальний шанс не допустити підвищення середньої світової температури більше ніж на 2 градуси за Цельсієм, або на 1,5 градуса за Цельсієм вище доіндустріального рівня.

32. В очікуванні двадцять першої сесії Конференції сторін, що відбудеться у Парижі, ми наголошуємо на зобов'язанні всіх держав працювати заради укладення амбітної та універсальної угоди щодо клімату. Ми підтверджуємо, що у протоколі, іншому правовому інструменті чи погодженому підсумковому документі, що має юридичну силу згідно з Конвенцією та поширюється на всі сторони, буде забезпечено зрівноважене врегулювання таких питань, як, зокрема, пом'якшення наслідків,

⁹ Організація Об'єднаних Націй, Збірник договорів, том 1771, № 30822.

адаптація, фінансування, розробка і передача технологій, розбудова спроможності, а також транспарентність дій та підтримки.

33. Ми визнаємо, що соціально-економічний розвиток залежить від раціонального використання природних ресурсів нашої планети. Тому ми сповнені рішучості зберігати та раціонально використовувати океани та моря, прісноводні ресурси, а також ліси, гори й посушливі землі, а також охороняти біорізноманіття, екосистеми й дику флору та фауну. Ми також рішуче налаштовані заохочувати екологічно безпечний туризм, вирішити проблему дефіциту води та її забруднення, посилити співробітництво у боротьбі з опустелюванням, пиловими бурями, деградацією земель і посухами, сприяти підвищенню життєстійкості та зниженню ризику стихійних лих. У цьому відношенні ми очікуємо на проведення тринадцятої наради Конференції сторін Конвенції про біологічне різноманіття, яке відбудеться у Мексиці.

34. Ми визнаємо, що сталий розвиток міст і раціональне управління містами мають величезне значення для якості життя людей. Ми співпрацюватимемо з міською владою та громадами у справі оновлення та планування наших міст і населених пунктів із тим, щоб сприяти зміцненню згуртованості громад і підвищенню особистої безпеки їх членів, а також заохочувати інноваційну діяльність і зайнятість. Ми послабимо несприятливий вплив життєдіяльності міст і хімічних речовин, що є шкідливими для здоров'я людей і навколишнього середовища, зокрема за допомогою екологічно раціонального регулювання і безпечного використання хімічних речовин, зменшення і рециркуляції відходів та ефективнішого використання водних і енергетичних ресурсів. При цьому ми будемо прагнути звести до мінімуму вплив міст на глобальну кліматичну систему. Ми також урахуватимемо демографічні тенденції та прогнози в своїх національних стратегіях і політиці з розвитку сільських районів та міст. Ми очікуємо на проведення Конференції Організації Об'єднаних Націй з питань житла і сталого міського розвитку, яка відбудеться у Кіто.

35. Сталий розвиток неможливо забезпечити без миру та безпеки, а без сталого розвитку мир і безпека опиняться під загрозою. У новому Порядку денному визнано необхідність побудови миролюбного, справедливого і всеохопного суспільства, у якому забезпечено рівний доступ до правосуддя і яке ґрунтується на повазі прав людини (включно з правом на розвиток), реальному верховенстві права і належному врядуванню на всіх рівнях, а також на прозорих, ефективних і підзвітних інституціях. У Порядку денному враховано фактори, що спричиняють насильство, незахищеність і несправедливість, як-от: нерівність, корупція, неякісне врядування і незаконні фінансові потоки та потоки зброї. Ми повинні подвоїти зусилля задля врегулювання або попередження конфліктів і надання допомоги постконфліктним країнам, зокрема шляхом забезпечення помітної ролі жінок у зміцненні миру та державному будівництві. Ми закликаємо вжити додаткових ефективних заходів і дій відповідно до міжнародного права для усунення перешкод на шляху повної реалізації права на самовизначення народів, які живуть в умовах колоніального панування та іноземної окупації, що продовжує негативно впливати на їхній економічний та соціальний розвиток, а також на стан навколишнього середовища, в якому вони живуть.

36. Ми зобов'язуємося сприяти міжкультурному розумінню, терпимості, взаємній повазі та етиці глобального громадянства і спільної відповідальності. Ми усвідомлюємо природну і культурну різноманітність світу й визнаємо, що всі культури та цивілізації можуть сприяти сталому розвитку і виступають вирішальними чинниками його забезпечення.

37. Важливим стимулом сталого розвитку також є спорт. Ми визнаємо зростання внеску спорту в справу розвитку та миру, тому що він сприяє толерантності та повазі, розширенню прав і можливостей жінок та молоді, окремих осіб і громад, а також сприяє досягненню цілей в сфері охорони здоров'я, освіти та соціальної інтеграції.

38. Ми підтверджуємо, згідно зі Статутом Організації Об'єднаних Націй, необхідність поважати територіальну цілісність і політичну незалежність держав.

Засоби здійснення

39. Масштаби і амбітність нового Порядку денного вимагають активізації роботи Глобального партнерства для забезпечення його реалізації. Ми повністю віддані цій меті. Це партнерство діятиме в дусі глобальної солідарності, зокрема солідарності з найбільш вразливими групами населення і з людьми, які опинились у вразливому становищі. Воно сприятиме активній широкій участі на підтримку досягнення всіх цілей та завдань, залучаючи уряди, приватний сектор, громадянське суспільство, систему Організації Об'єднаних Націй та інші суб'єкти й мобілізуючи всі наявні ресурси.

40. Засоби здійснення завдань, передбачених Ціллю 17 та кожною з Цілей сталого розвитку, є ключовим інструментом для реалізації нашого Порядку денного і рівною мірою важливими для інших цілей та завдань. Порядок денний, включно з Цілями сталого розвитку, може бути виконаний у рамках оновленого Глобального партнерства в інтересах сталого розвитку за допомогою конкретних заходів і дій, викладених у підсумковому документі третьої Міжнародної конференції з фінансування розвитку, що відбулася в Аддис-Абебі 13–16 липня 2015 року. Ми вітаємо схвалення Генеральною асамблеєю Аддис-Абебської програми дій¹⁰, яка є невід'ємною частиною Порядку денного в галузі сталого розвитку на період до 2030 року. Ми визнаємо, що повномасштабне здійснення Аддис-Абебської програми дій має величезне значення для реалізації Цілей сталого розвитку й відповідних завдань.

41. Ми визнаємо, що кожна країна несе головну відповідальність за власний економічний і соціальний розвиток. У новому Порядку денному розглянуті засоби, необхідні для реалізації цілей та завдань. Ми визнаємо, що вони включатимуть мобілізацію фінансових ресурсів, а також розбудову спроможності та передачу екологічно безпечних технологій країнам, що розвиваються, на сприятливих умовах, зокрема на взаємно погоджених пільгових та преференційних засадах. Державне фінансування, як національне, так і міжнародне, гратиме головну роль у наданні основних послуг і суспільних благ, а також у залученні коштів з інших джерел фінансування. Ми визнаємо роль різноманітних суб'єктів приватного сектора, від мікропідприємств до кооперативів і багатонаціональних корпорацій, та роль організацій громадського суспільства і благодійних організацій у здійсненні нового Порядку денного.

42. Ми підтримуємо реалізацію відповідних стратегій і програм дій, включно зі Стамбульською декларацією та Програмою дій¹¹, Програмою дій з прискореного розвитку малих острівних держав, що розвиваються («Шлях Самоа»)¹² та Віденською програмою дій для країн, що розвиваються, які не мають виходу до моря, на десятиріччя 2014–2024 рр.¹³, і підтверджуємо важливе значення підтримки Порядку денного Африканського союзу на період до 2063 року і програми Нового партнерства в інтересах розвитку Африки¹⁴, котрі всі є невід'ємною частиною нового Порядку денного. Ми визнаємо існування серйозних перешкод для досягнення міцного миру і

¹⁰ Аддис-Абебська програма дій третьої Міжнародної конференції з фінансування розвитку (Аддис-Абебська програма дій), ухвалена Генеральною Асамблеєю 27 липня 2015 року (резолюція 69/313, додаток).

¹¹ *Доповідь четвертої Конференції Організації Об'єднаних Націй з найменш розвинених країн, Стамбул, Туреччина, 9–13 травня 2011 р. (A/CONF.219/7)*, глави I і II.

¹² Резолюція 69/15, додаток.

¹³ Резолюція 69/137, додаток II.

¹⁴ A/57/304, додаток.

забезпечення сталого розвитку в країнах, які перебувають у стані конфлікту та у постконфліктних ситуаціях.

43. Ми підкреслюємо, що міжнародне державне фінансування відіграє важливу роль як додатковий інструмент підтримки зусиль країн у мобілізації державних коштів усередині країни, особливо у найбільш уразливих країнах, внутрішні ресурси яких є обмеженими. Важливий напрямок використання міжнародного державного фінансування, зокрема офіційної допомоги в цілях розвитку (ОДР), полягає в заохоченні мобілізації додаткових ресурсів з інших джерел, як державних, так і приватних. Держави, що надають ОДР, підтверджують свої відповідні зобов'язання, зокрема зобов'язання, взяті багатьма розвиненими країнами, щодо досягнення цільового показника виділення коштів у рамках ОДР країнам, що розвиваються, на рівні 0,7 відсотка валового національного доходу (ВНД) і виділення ОДР найменш розвиненим країнам на рівні 0,15–0,20 відсотка свого ВНД.

44. Ми визнаємо важливість надання міжнародними фінансовими установами, згідно з їхніми мандатами, можливостей для стратегічного маневру кожній країні, особливо країнам, що розвиваються. Ми знову заявляємо про свою прихильність до розширення участі та збільшення вагомості думки країн, що розвиваються, – зокрема африканських країн, найменш розвинених країн, країн, що розвиваються, які не мають виходу до моря, малих острівних держав, що розвиваються, та країн із середнім рівнем доходу, – в міжнародних процесах прийняття економічних рішень, нормотворчості та управління світовою економікою.

45. Ми визнаємо також надзвичайно важливу роль національних парламентів у схваленні законодавчих актів і прийнятті бюджетів, забезпеченні підзвітності за ефективне виконання наших зобов'язань. Уряди та державні установи також тісно співпрацюватимуть із регіональними та місцевими органами влади, субрегіональними установами, міжнародними інституціями, науковою спільнотою, благодійними організаціями, групами добровольців тощо.

46. Ми наголошуємо на важливій ролі та порівнянних перевагах узгодженої, ефективної та дієвої системи Організації Об'єднаних Націй, забезпеченої належними ресурсами та такої, що відповідає сучасним вимогам, у підтриманні досягнення Цілей сталого розвитку і забезпеченні сталого розвитку. Підкреслюючи важливість посилення співпричетності держав та керівної ролі на національному рівні, ми висловлюємо свою підтримку діалогу, що триває в Економічній та Соціальній Раді, з питання довгострокового позиціонування системи розвитку Організації Об'єднаних Націй у контексті цього Порядку денного.

Подальша діяльність і огляд

47. На наші Уряди покладена вся повнота відповідальності за вжиття подальших заходів з контролю виконання і огляд на національному, глобальному і регіональному рівнях ходу досягнення Цілей розвитку тисячоліття і виконання відповідних завдань упродовж наступних 15 років. Щоб сприяти забезпеченню підзвітності перед нашими громадянами, ми передбачимо систематичне вжиття таких заходів і проведення огляду на різних рівнях, як зазначено в цьому Порядку та Аддис-Абебській програмі дій. На глобальному рівні головну роль у нагляді за вжиттям заходів із перевірки виконання і проведенням огляду виконуватиме політичний форум високого рівня під егідою Генеральної Асамблеї і Економічної та Соціальної Ради.

48. Для допомоги у цій роботі розробляються відповідні показники. Для аналізу досягнутого прогресу і забезпечення того, щоб ніхто не був залишений осторонь, знадобляться якісні, доступні, актуальні та достовірні дезагреговані дані. Такі дані є ключовими у прийнятті рішень. У всіх можливих випадках слід використовувати дані та інформацію, отримані з наявних механізмів звітності. Ми домовляємося активізувати наші зусилля, спрямовані на зміцнення статистичного потенціалу у

країнах, що розвиваються, особливо в африканських країнах, найменш розвинених країнах, країнах, що розвиваються, які не мають виходу до моря, малих острівних державах, що розвиваються, та країнах із середнім рівнем доходу. Ми зобов'язуємося розробити ширші мірила прогресу на додаток до показника валового внутрішнього валового продукту.

Заклик до дій із перетворення нашого світу

49. Сімдесят років тому світові лідери попередньої генерації зібралися разом, щоб заснувати Організацію Об'єднаних Націй. З попелу війни та незгоди вони сформували нашу Організацію та проголосили цінності миру, діалогу та міжнародного співробітництва, на яких вона ґрунтується. Найвище втілення цих цінностей – Статут Організації Об'єднаних Націй.

50. Сьогодні ми також ухвалюємо рішення величезної історичної значущості. Ми сповнені рішучості побудувати краще майбутнє для всіх людей, включно з мільйонами тих, хто позбавлений можливості вести нормальне, гідне та плідне життя й повною мірою реалізувати свій людський потенціал. Ми можемо стати першим поколінням, якому вдалося покінчити з бідністю, проте так само ми можемо виявитися останнім поколінням, яке мало шанс урятувати планету. Якщо ми зможемо досягти наших цілей, то у 2030 році світ стане кращим.

51. Документ, який ми проголошуємо сьогодні – Програма глобальних дій на наступні 15 років – є хартією людей і планети у двадцять першому сторіччі. Діти та молоді жінки й чоловіки є головною рушійною силою змін, і у цих нових цілях вони знайдуть платформу для спрямування своїх безмежних здібностей на активні дії зі створення кращого світу.

52. «Ми, народи...» – з цих урочистих слів починається Статут Організації Об'єднаних Націй. Саме «ми, народи» сьогодні стаємо на шлях, що веде у 2030 рік. У цю подорож із нами вирушать уряди та парламенти, система Організації Об'єднаних Націй та інші міжнародні установи, місцеві органи влади, корінні народи, громадянське суспільство, підприємці та приватний сектор, наукові та академічні кола – і всі люди. Мільйони людей уже взяли участь у розробленні цього Порядку денного і вважатимуть його своїм. Це – Порядок денний людей, створений людьми й для людей, що, на наш погляд, забезпечить йому успіх.

53. Майбутнє людства і нашої планети – в наших руках. Воно також знаходиться в руках сьогоднішнього молодого покоління, яке передасть естафету майбутнім поколінням. Ми окреслили шлях до сталого розвитку, і всім нам належить забезпечити, щоб ця подорож стала успішною, а досягнення – незворотними.

Цілі сталого розвитку і відповідні завдання

54. За підсумками всеосяжного процесу міжурядових перемовин і виходячи з пропозиції Робочої групи відкритого складу з Цілей сталого розвитку¹⁵, яка містить вступну частину з поясненням контексту, ми погодили нижчевикладені цілі та завдання.

55. Цілі сталого розвитку і відповідні завдання, враховуючи різні національні реалії, спроможності та рівні розвитку й беручи до уваги національні стратегії та пріоритети, мають комплексний і неподільний характер, є глобальними за суттю та універсально застосовними. Завдання сформульовано у формі побажань глобального характеру, і кожний уряд устанавлює власні національні завдання, керуючись глобальним рівнем устремління, але враховуючи національні умови. Уряд кожної держави також сам вирішуватиме, як ці рекомендовані глобальні завдання будуть відображені у національних процесах планування, політичних заходах і стратегіях. Важливо визнати наявність зв'язку між сталим розвитком та іншими значущими процесами, що відбуваються в економічній, соціальній та екологічній сферах.

56. Ухвалюючи ці Цілі та завдання, ми визнаємо, що кожна країна має справу з особливими викликами на шляху забезпечення сталого розвитку, і підкреслюємо ті особливі виклики, з якими стикаються найбільш уразливі країни, зокрема африканські країни, найменш розвинені країни, країни, що розвиваються, які не мають виходу до моря, і малі острівні держави, що розвиваються, а також конкретні виклики, які постають перед країнами із середнім рівнем доходу. Особливу увагу слід також приділяти країнам, що перебувають у стані конфлікту.

57. Ми визнаємо, що стосовно декількох завдань вихідні дані досі є відсутніми, і закликаємо посилити підтримку для розширення збору даних і розбудови спроможності держав-членів розробити національні і глобальні базові показники там, де їх ще немає. Ми зобов'язуємося усунути цю прогалину в збиранні даних з тим, щоб забезпечити ефективнішу інформаційну підтримку вимірювання досягнутого прогресу, особливо щодо тих завдань, які не мають чітких кількісних цільових показників.

58. Ми заохочуємо зусилля, що їх держави докладають на інших форумах для розв'язання ключових проблем, які викликають потенційні труднощі у здійсненні нашого Порядку денного, і з повагою ставимося до незалежного характеру кола завдань, що вирішуються на цих форумах. Ми очікуємо, що Порядок денний та його виконання допоможуть і не зашкодять цим іншим процесам і рішенням, ухваленим у їх рамках.

59. Ми визнаємо, що у розпорядженні кожної країни є різні підходи, стратегії, моделі та інструменти, які вона може застосовувати для забезпечення сталого розвитку з урахуванням своїх національних умов і пріоритетів, і ще раз заявляємо, що планета Земля та її екосистеми – це наш спільний дім і що вислів «Мати Земля» широко застосовується у ряді країн і регіонів.

¹⁵ Міститься у доповіді Робочої групи відкритого складу Генеральної Асамблеї з Цілей сталого розвитку (A/68/970 та Согг.1; див. також A/68/970/Add.1–3).

Цілі сталого розвитку

- Ціль 1. Подолання бідності
- Ціль 2. Викорінення голоду, забезпечення продовольчої безпеки та покращення харчування, заохочення раціонального ведення сільського господарства
- Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та добробуту людей будь-якого віку
- Ціль 4. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх
- Ціль 5. Забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчаток
- Ціль 6. Забезпечення наявності та сталого управління водними ресурсами та санітарією
- Ціль 7. Забезпечення доступу всіх людей до прийнятних за ціною, надійних, сталих і сучасних джерел енергії
- Ціль 8. Сприяння безперервному, всеохопному і сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх
- Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям
- Ціль 10. Скорочення нерівності всередині країн і між ними
- Ціль 11. Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів
- Ціль 12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва
- Ціль 13. Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками
- Ціль 14. Збереження та стале використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку
- Ціль 15. Захист і відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення та повернення назад процесу деградації земель і зупинення втрати біорізноманіття
- Ціль 16. Сприяння розбудові миролюбного і всеохопного суспільства задля сталого розвитку, забезпечення всім доступу до

правосуддя і створення ефективних, підзвітних та інклюзивних інституцій на всіх рівнях

Ціль 17. Зміцнення засобів реалізації Глобального партнерства в інтересах сталого розвитку та активізація його діяльності

* Визнаючи, що Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату є головною міжнародною, міжурядовою платформою для перемовин щодо глобальних заходів реагування на зміну клімату.

Ціль 1. Подолання бідності

1.1 До 2030 року ліквідувати крайню бідність для всіх людей в усьому світі (нині крайня бідність визначається як добове споживання на суму менш ніж 1,25 дол. США на день).

1.2 До 2030 року скоротити принаймні наполовину частку жінок, чоловіків і дітей різного віку, які живуть у бідності в усіх її проявах, згідно з національними визначеннями.

1.3 Упровадити на національному рівні належні системи і заходи соціального захисту для всіх, включаючи встановлення мінімальних рівнів, і до 2030 року досягти суттєвого охоплення бідних і уразливих верств населення.

1.4 До 2030 року забезпечити, щоб усі чоловіки і жінки, особливо незаможні та вразливі, мали рівні права на економічні ресурси, доступ до базових послуг, володіння і розпорядження землею та іншими формами власності, успадкованого майна, природних ресурсів, відповідних нових технологій і фінансових послуг, включаючи мікрофінансування.

1.5 До 2030 року підвищити життєстійкість малозабезпечених і осіб, які перебувають в уразливому становищі, зменшити їх незахищеність і вразливість перед викликаними зміною клімату екстремальними явищами та іншими економічними, соціальними й екологічними потрясіннями і лихами.

1.a Забезпечити мобілізацію значних ресурсів із найрізноманітніших джерел, у т. ч. на основі активізації співпраці в цілях розвитку, щоб надати країнам, які розвиваються, особливо найменш розвиненим країнам, достатні та передбачувані кошти для здійснення програм і стратегій з ліквідації бідності в усіх її формах.

1.b Створити на національному, регіональному та міжнародному рівнях надійні стратегічні механізми, в основі яких стратегії розвитку, що враховують інтереси бідного населення і гендерні аспекти, задля сприяння прискореному інвестуванню в заходи з викорінення бідності.

Ціль 2. Викорінення голоду, забезпечення продовольчої безпеки та покращення харчування, заохочення раціонального ведення сільського господарства

2.1 До 2030 року покінчити з голодом і забезпечити всім, особливо малозабезпеченим і вразливим групам населення, включаючи немовлят, цілорічний доступ до безпечної, поживної та достатньої їжі.

2.2 До 2030 року покінчити з усіма формами недоїдання, у т. ч. до 2025 року досягти погоджених на міжнародному рівні цільових показників, що стосуються боротьби з затримкою росту і виснаженням у дітей віком до п'яти років, а також задовольняти потреби в харчуванні дівчаток підліткового віку, вагітних, жінок, які годують, та літніх людей.

2.3 До 2030 року подвоїти продуктивність сільського господарства і доходи дрібних виробників продовольства, зокрема жінок, представників корінних народів, фермерських сімейних господарств, скотарів і рибалок, зокрема шляхом забезпечення гарантованого та рівного доступу до землі, інших виробничих ресурсів і факторів сільськогосподарського виробництва, знань, фінансових послуг, ринків, можливостей для збільшення доданої вартості та зайнятості в несільськогосподарських секторах.

2.4 До 2030 року забезпечити створення стійких систем виробництва продуктів харчування й упровадити методи ведення сільського господарства, які дозволяють підвищити життєстійкість і продуктивність та збільшити обсяги виробництва, сприяють збереженню екосистем, зміцнюють здатність адаптуватися до зміни клімату, екстремальних погодних явищ, засух, повеней та інших лих і поступово покращують якість земель та ґрунтів.

2.5 До 2020 року забезпечити збереження генетичного різноманіття насіння, культивованих рослин, сільськогосподарських і свійських тварин та відповідних диких їх видів, зокрема шляхом раціонального утримання різноманітних банків насіння і рослин на національному, регіональному та міжнародному рівнях, а також сприяти доступу до генетичних ресурсів і відповідних традиційних знань та справедливому і рівноправному спільному використанню вигід від їх застосування на засадах, погоджених на міжнародному рівні.

2.a Збільшити обсяги інвестування, зокрема шляхом розширення міжнародного співробітництва, у сільську інфраструктуру, сільськогосподарські дослідження і дорадчі послуги, розвиток технологій і створення генетичних банків рослин і тварин із метою розбудови спроможності країн, що розвиваються, особливо найменш розвинених країн, у галузі сільськогосподарського виробництва.

2.b Усувати та попереджувати торгові обмеження та викривлення на світових сільськогосподарських ринках, зокрема шляхом паралельного скасування всіх форм субсидіювання експорту сільськогосподарської продукції та всіх експортних заходів з аналогічними наслідками, відповідно до мандату Дохійського раунду переговорів із питань розвитку.

2.c Вжити заходів для забезпечення належного функціонування ринків продовольчих товарів і продукції їх переробки та сприяти своєчасному доступу до ринкової інформації, у т. ч. про продовольчі резерви, з метою допомогти обмежити надмірну волатильність цін на продовольство.

Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та добробуту людей будь-якого віку

3.1 До 2030 року знизити глобальний показник смертності при пологах до менше ніж 70 випадків на 100 тис. народжених живими.

3.2 До 2030 року покласти край смертності, якій можна запобігти, серед новонароджених і дітей віком до 5 років, причому всі країни повинні прагнути зменшити неонатальну смертність до не більш як 12 випадків на 1 тис. народжених живими, а смертність серед дітей віком до 5 років – до не більше ніж 25 випадків на 1 тис. народжених живими.

3.3 До 2030 року покласти край епідеміям СНІДу, туберкульозу, малярії та тропічних хвороб, яким не приділяється належної уваги, забезпечити боротьбу з гепатитом, захворюваннями, що передаються через воду, та іншими інфекційними захворюваннями.

3.4 До 2030 року зменшити на третину передчасну смертність від неінфекційних захворювань за допомогою профілактики та лікування, а також підтримувати психічне здоров'я і благополуччя.

3.5 Покращувати профілактику та лікування залежності від психоактивних речовин, зокрема зловживання наркотичними засобами й алкоголем.

3.6 До 2020 року у всьому світі вдвічі скоротити кількість смертей і травм унаслідок дорожньо-транспортних пригод.

3.7 До 2030 року забезпечити загальний доступ до послуг з охорони сексуального та репродуктивного здоров'я, включаючи послуги з планування сім'ї, інформування та просвіту, й урахування питань охорони репродуктивного здоров'я в національних стратегіях і програмах.

3.8 Забезпечити загальне охоплення послугами охорони здоров'я, зокрема захист від фінансових ризиків, доступ до якісних основних медично-санітарних послуг, а також до безпечних, ефективних, якісних і недорогих основних лікарських засобів і вакцин для всіх.

3.9 До 2030 року істотно скоротити кількість випадків смерті та захворювань від дії небезпечних хімічних речовин та через забруднення й отруєння повітря, води та ґрунтів.

3.a Активізувати, за необхідності, імплементацію Рамкової конвенції Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну у всіх країнах.

3.b Підтримувати дослідження й розробку вакцин і лікарських засобів для лікування інфекційних і неінфекційних захворювань, від яких потерпають передусім країни, що розвиваються, забезпечити доступність недорогих основних лікарських засобів і вакцин відповідно до Дохійської декларації «Угода ТРІПС та охорона громадського здоров'я», де підтверджено право країн, що розвиваються, повною мірою використовувати положення Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності щодо прояву гнучкості для цілей захисту громадського здоров'я і, зокрема, забезпечення доступу всіх людей до лікарських засобів.

3.c Істотно збільшити фінансування охорони здоров'я та набір, розвиток, професійну підготовку й утримання медичних кадрів у країнах, що розвиваються, особливо в найменш розвинених країнах і малих острівних державах, що розвиваються.

3.d Нарощувати потенціал усіх країн, особливо країн, що розвиваються, у сфері раннього попередження, зниження ризиків і регулювання національних і глобальних ризиків для здоров'я.

Ціль 4. Забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх

4.1 До 2030 року забезпечити, щоб всі дівчатка і хлопчики завершували здобуття безкоштовної, рівноправної і якісної початкової та середньої освіти, що дозволяє домогтися затребуваних і ефективних результатів навчання.

4.2 До 2030 року забезпечити всім дівчатам і хлопчикам доступ до якісних можливостей раннього розвитку, піклування та дошкільного навчання дітей молодшого віку, для їх підготовки до здобуття початкової освіти.

4.3 До 2030 року забезпечити рівний доступ жінок та чоловіків до доступної, якісної професійної, технічної та вищої освіти, зокрема, до навчання у вищих навчальних закладах.

4.4 До 2030 року істотно збільшити кількість молодих і дорослих людей, які володіють затребуваними навичками, зокрема професійно-технічними, для працевлаштування, отримання гідної роботи та ведення підприємницької діяльності.

4.5 До 2030 року ліквідувати гендерну нерівність у сфері освіти та забезпечити рівний доступ уразливих груп населення, зокрема людей з інвалідністю,

представників корінних народів і дітей, які перебувають у вразливому становищі, до освіти та професійно-технічної підготовки.

4.6 До 2030 року забезпечити, щоб всі молоді люди і значна частка дорослого населення, як чоловіків, так і жінок, вміли читати, писати й рахувати.

4.7 До 2030 року забезпечити, щоб усі учні здобували знання і навички, необхідні для сприяння сталому розвитку, у т. ч. шляхом навчання з питань сталого розвитку та сталого способу життя, прав людини, гендерної рівності, сприяння культурі миру та ненасильства, громадянства світу й усвідомлення цінності культурного різноманіття і вкладу культури в сталий розвиток.

4.a Створювати й удосконалювати навчальні заклади, що враховують інтереси дітей, особливі потреби людей з інвалідністю і гендерні аспекти, забезпечити вільне, безпечне від насильства і соціальних бар'єрів та ефективне середовище навчання для всіх.

4.b До 2020 року значно збільшити в усьому світі кількість стипендій, які надаються країнам, що розвиваються, особливо найменш розвиненим країнам, малим острівним державам, що розвиваються, й африканським країнам, для здобуття вищої освіти, включаючи професійно-технічну освіту і навчання з питань інформаційно-комунікаційних технологій, технічні, інженерні та наукові програми, у розвинених країнах та інших країнах, що розвиваються.

4.c До 2030 року значно збільшити кількість кваліфікованих вчителів, зокрема шляхом міжнародного співробітництва у підготовці вчителів у країнах, що розвиваються, особливо в найменш розвинених країнах і малих острівних державах, що розвиваються.

Ціль 5. Забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчаток

5.1 Повсюдно ліквідувати всі форми дискримінації щодо всіх жінок і дівчаток.

5.2 Викорінити всі форми насильства щодо всіх жінок і дівчат у публічній та приватній сферах, зокрема торгівлю людьми, сексуальну та інші форми експлуатації.

5.3 Ліквідувати всі шкідливі види практики, такі як дитячі, ранні та примусові шлюби й операції, що калічать, на жіночих статевих органах.

5.4 Визнавати та цінувати неоплачувану працю з догляду і роботу з ведення домашнього господарства, шляхом надання соціальних послуг, забезпечення інфраструктури та системи соціального захисту і заохочувати спільну відповідальність у веденні господарства у сім'ї з урахуванням національних особливостей.

5.5 Забезпечити всебічну та ефективну участь жінок і рівні можливості для лідерства жінок на всіх рівнях прийняття рішень у політичному, економічному і суспільному житті.

5.6 Забезпечити загальний доступ до послуг охорони сексуального і репродуктивного здоров'я і реалізації репродуктивних прав відповідно до Програми дій Міжнародної конференції з народонаселення і розвитку, Пекінської платформи дій та підсумкових документів конференцій з розгляду перебігу їх виконання.

5.a Здійснити реформи з метою надання жінкам рівних прав на економічні ресурси, а також доступу до володіння та розпорядження землею та іншими формами власності, фінансовими послугами, спадщиною та природними ресурсами відповідно до національних законів.

5.b Активніше використовувати високоефективні технології, зокрема інформаційно-комунікаційні, для сприяння розширенню прав та можливостей жінок.

5.c Приймати та вдосконалювати обґрунтовані стратегії та обов'язкові для дотримання закони з метою заохочення гендерної рівності та розширення прав і можливостей усіх жінок та дівчат на всіх рівнях.

Ціль 6. Забезпечення наявності та сталого управління водними ресурсами та санітарією

6.1 До 2030 року забезпечити всім людям загальний та рівноправний доступ до безпечної та прийнятної за ціною питної води.

6.2 До 2030 року забезпечити загальний і рівноправний доступ до належних санітарно-гігієнічних засобів і покласти край відкритій дефекації, приділяючи особливу увагу потребам жінок і дівчаток, а також осіб, які перебувають в уразливому становищі.

6.3 До 2030 року підвищити якість води шляхом зменшення забруднення, припинення скидання відходів і зведення до мінімуму викидів небезпечних хімічних речовин та матеріалів, скорочення вдвічі частки неочищених стічних вод і значного збільшення масштабів їх рециркуляції та безпечного повторного використання в усьому світі.

6.4 До 2030 року істотно підвищити ефективність водокористування в усіх секторах і забезпечити стабільний забір і подачу прісної води для усунення дефіциту водних ресурсів і значного зменшення кількості людей, які потерпають від нестачі води.

6.5 До 2030 року запровадити комплексне управління водними ресурсами на всіх рівнях, зокрема, за необхідності, на основі транскордонного співробітництва.

6.6 До 2020 року забезпечити охорону та відновлення пов'язаних із водою екосистем, зокрема гір, лісів, водно-болотних угідь, рік, водоносних шарів і озер.

6.a До 2030 року розширити міжнародне співробітництво і підтримку щодо розбудови спроможності країн, що розвиваються, у реалізації заходів і програм у галузі водопостачання і санітарії, серед іншого збір поверхневого стоку, опріснення води, підвищення ефективності водокористування, очищення стічних вод і застосування технологій рециркуляції та повторного використання водних ресурсів.

6.b Підтримувати та посилювати участь місцевих громад у поліпшенні управління водними ресурсами та у сфері санітарії.

Ціль 7. Забезпечення доступу всіх людей до прийнятних за ціною, надійних, сталих і сучасних джерел енергії

7.1 До 2030 року забезпечити загальний доступ до недорогого, надійного і сучасного енергопостачання

7.2 До 2030 року значно збільшити частку енергії з відновлюваних джерел у світовому енергетичному балансі.

7.3 До 2030 року подвоїти глобальний показник підвищення енергоефективності.

7.a До 2030 року активізувати міжнародне співробітництво з метою полегшення доступу до досліджень і технологій у галузі екологічно чистої енергетики, включаючи відновлювану енергетику, підвищення енергоефективності та передові й чистіші технології використання викопного палива, заохочувати інвестиції в енергетичну інфраструктуру і технології екологічно чистої енергетики

7.b До 2030 року розширити інфраструктуру і модернізувати технології для сучасного та сталого енергопостачання всіх у країнах, що розвиваються, зокрема у

найменш розвинених країнах, малих острівних державах, що розвиваються, і країнах, що не мають виходу до моря, з урахуванням їх відповідних програм підтримки.

Ціль 8. Сприяння безперервному, всеохопному і сталому економічному зростанню, повній і продуктивній зайнятості та гідній праці для всіх

8.1 Підтримувати економічне зростання на душу населення відповідно до національних умов і, зокрема, зростання валового внутрішнього продукту не менш ніж на 7 відсотків на рік у найменш розвинених країнах.

8.2 Домогтися підвищення продуктивності в економіці шляхом диверсифікації, технічної модернізації та інноваційної діяльності, зокрема приділяючи особливу увагу секторам з високою доданою вартістю і працемістким секторам.

8.3 Просувати проведення орієнтованої на розвиток політики, яка сприяє продуктивній діяльності, створенню гідних робочих місць, підприємництву, творчості й інноваційній діяльності, та заохочувати офіційне визнання і розвиток мікро-, малих і середніх підприємств, зокрема шляхом надання їм доступу до фінансових послуг.

8.4 До 2030 року включно поступово підвищувати глобальну ефективність використання ресурсів у сферах споживання і виробництва та прагнути, щоб економічне зростання не досягалось за рахунок погіршення стану навколишнього середовища, як передбачено у Десятирічній програмі дій з переходу до використання раціональних моделей споживання та виробництва, де провідну роль матимуть розвинені країни.

8.5 До 2030 року забезпечити повну та продуктивну зайнятість і гідну працю для всіх жінок і чоловіків, зокрема молодих людей та осіб з інвалідністю, а також рівну оплату за рівноцінну працю.

8.6 До 2020 року суттєво скоротити частку молоді, яка не працює, не вчиться і не набуває професійних навичок.

8.7 Вжити термінових та ефективних заходів для того, щоб викоринити примусову працю, покінчити з сучасним рабством і торгівлею людьми та забезпечити заборону й ліквідацію найгірших форм дитячої праці, включаючи вербування та використання дітей-солдатів, а до 2025 року покінчити з дитячою працею у всіх її формах.

8.8 Захищати трудові права і сприяти забезпеченню надійних і безпечних умов праці для всіх трудящих, включаючи трудящих-мігрантів, особливо жінок-мігрантів, та осіб, які не мають стабільної зайнятості.

8.9 До 2030 року розробити та реалізувати політику сприяння розвитку сталого туризму, який забезпечує створення робочих місць і сприяє розвитку місцевої культури та виробництву місцевої продукції.

8.10 Зміцнювати спроможність національних фінансових установ заохочувати і розширювати доступ до банківських, страхових і фінансових послуг для всіх.

8.a Збільшити підтримку країн, що розвиваються, особливо найменш розвинених країн, у тому числі в рамках ініціативи «Допомога у торгівлі», зокрема через Розширену комплексну рамкову програму для надання технічної допомоги в галузі торгівлі найменш розвиненим країнам.

8.b До 2020 року розробити та запровадити глобальну стратегію забезпечення зайнятості молоді та імплементувати Глобальний пакт про робочі місця Міжнародної організації праці.

Ціль 9. Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям

9.1 Розвивати якісну, надійну, стійку та сталу інфраструктуру, включаючи регіональну та транскордонну інфраструктуру, з метою підтримки економічного розвитку та добробуту людей, приділяючи особливу увагу забезпеченню недорогого і рівноправного доступу для всіх.

9.2 Сприяти всеохоплюючій і стійкій індустріалізації, до 2030 року суттєво підвищити рівень зайнятості у промисловості та частку промислового виробництва у валовому внутрішньому продукті відповідно до національних умов і подвоїти відповідні показники в найменш розвинених країнах.

9.3 Розширити доступ малих промислових та інших підприємств, особливо в країнах, що розвиваються, до фінансових послуг, зокрема до недорогих кредитів, та посилити їх інтеграцію до виробничо-збутових ланцюжків і ринків.

9.4 До 2030 року модернізувати інфраструктуру і переобладнати промислові підприємства, зробивши їх стійкими за рахунок підвищення ефективності використання ресурсів, ширшого застосування чистих та екологічно безпечних технологій і промислових процесів за участю всіх країн відповідно до їх індивідуальних можливостей.

9.5 Розширити наукові дослідження, модернізувати технічний потенціал промислових секторів у всіх країнах, особливо у країнах, що розвиваються, зокрема шляхом стимулювання до 2030 року інноваційної діяльності та істотного збільшення чисельності працівників у галузі досліджень і розробок у розрахунку на 1 млн осіб, а також державних і приватних видатків на дослідження і розробки.

9.a Сприяти розвитку екологічно стійкої і сталої інфраструктури в країнах, що розвиваються, за рахунок збільшення фінансової, технологічної та технічної підтримки африканських країн, найменш розвинених країн, країн, що не мають виходу до моря, і малих острівних держав, що розвиваються.

9.b Підтримувати вітчизняні розробки, дослідження та інновації в галузі технологій в країнах, що розвиваються, у тому числі шляхом створення сприятливого політичного клімату, зокрема для диверсифікації промисловості та збільшення доданої вартості товарів.

9.c Істотно розширити доступ до інформаційно-комунікаційних технологій, прагнути до забезпечення загального і недорогого доступу до Інтернету в найменш розвинених країнах до 2020 року.

Ціль 10. Скорочення нерівності всередині країн і між ними

10.1 До 2030 року поступово досягти та підтримувати зростання доходів найменш забезпечених 40 відсотків населення на рівні, що перевищує середній в країні.

10.2 До 2030 року розширити можливості для участі всіх людей у соціальному, економічному та політичному житті, незалежно від їхнього віку, статі, інвалідності, раси, етнічної приналежності, походження, релігії та економічного або іншого статусу, і заохочувати до такої участі.

10.3 Забезпечити рівність можливостей та зменшити нерівність результатів, зокрема шляхом скасування дискримінаційних законів, політики і практики та сприяння ухваленню відповідних законів, політики та заходів у цьому напрямі.

10.4 Прийняти відповідну політику, особливо бюджетно-податкову політику, політику у сфері заробітної плати та соціального захисту, і поступово домагатися забезпечення більшої рівності.

10.5 Удосконалити механізми регулювання і моніторингу глобальних фінансових ринків і установ та посилити застосування відповідних інструментів.

10.6 Забезпечити ширше представництво і більше право голосу країн, що розвиваються, у процесах прийняття рішень у глобальних міжнародних економічних і фінансових установах із тим, щоб підвищити ефективність, авторитетність, підзвітність і легітимність таких установ.

10.7 Сприяти впорядкованій, безпечній, законній і відповідальній міграції та мобільності людей, зокрема за допомогою проведення спланованої і добре продуманої міграційної політики.

10.a Впровадити принцип особливого і диференційованого режиму для країн, що розвиваються, особливо найменш розвинених країн, відповідно до угод Світової організації торгівлі.

10.b Заохочувати спрямування офіційної допомоги в цілях розвитку та фінансових потоків, зокрема прямих іноземних інвестицій, до країн, які найбільше цього потребують, особливо до найменш розвинених країн, африканських країн, малих острівних держав, що розвиваються, та країн, що розвиваються, які не мають виходу до моря, відповідно до їхніх національних планів і програм.

10.c До 2030 року скоротити операційні витрати на переказування мігрантами грошових коштів до менш ніж 3-х відсотків від суми переказу і ліквідувати канали переказування коштів, де ці витрати перевищують 5 відсотків.

Ціль 11. Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів

11.1 До 2030 року забезпечити загальний доступ до достатнього, безпечного і недорогого житла й основних послуг і упорядкувати нетрі.

11.2 До 2030 року забезпечити всім людям можливість користуватися безпечними, недорогими, доступними та сталими транспортними системами, підвищити безпеку дорожнього руху, зокрема шляхом розвитку громадського транспорту, приділяючи особливу увагу потребам тих, хто перебуває в уразливому становищі, жінок, дітей, осіб з інвалідністю та літніх людей.

11.3 До 2030 року розширити масштаби відкритої для всіх і сталої урбанізації та можливості для комплексного і сталого планування населених пунктів та управління ними на основі широкої участі в усіх країнах.

11.4 Активізувати зусилля із захисту і збереження світової культурної та природної спадщини.

11.5 До 2030 року суттєво скоротити кількість загиблих і постраждалих та значно зменшити прямий економічний збиток у формі втрат світового валового внутрішнього продукту внаслідок лих, зокрема пов'язаних з водою, приділяючи особливу увагу захисту малозабезпечених і вразливих груп населення.

11.6 До 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у розрахунку на душу населення, зокрема шляхом приділення особливої уваги якості повітря і управлінню міськими та іншими відходами.

11.7 До 2030 року забезпечити загальний доступ до безпечних, доступних і відкритих для всіх зелених зон та громадських місць, особливо для жінок і дітей, літніх людей та людей з інвалідністю.

11.a Підтримувати позитивні економічні, соціальні та екологічні зв'язки між міськими, приміськими та сільськими районами шляхом підвищення ефективності планування національного і регіонального розвитку.

11.b До 2020 року значно збільшити кількість міст і населених пунктів, що прийняли та реалізують комплексні стратегії і плани, спрямовані на усунення соціальних бар'єрів, підвищення ефективності використання ресурсів, пом'якшення наслідків зміни клімату, адаптацію до його зміни та здатність протистояти стихійним лихам, а також розробити й упровадити, відповідно до Сендайської рамкової програми зі зниження ризику лих на 2015–2030 роки, заходи з комплексного управління ризиками, пов'язаними з лихами, на всіх рівнях.

11.c Надавати найменш розвиненим країнам підтримку, зокрема у формі фінансової та технічної допомоги, у спорудженні екологічно безпечних і міцних будівель із використанням місцевих матеріалів.

Ціль 12. Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва

12.1 Запровадити Десятирічну стратегію дій з переходу до використання раціональних моделей споживання та виробництва за участі всіх країн і провідної ролі розвинених країн, беручи до уваги розвиток і потенційні можливості країн, що розвиваються.

12.2 До 2030 року забезпечити раціональне управління природними ресурсами та їх ефективне використання.

12.3 До 2030 року скоротити вдвічі загальносвітовий обсяг харчових відходів на душу населення на роздрібному та споживчому рівнях і зменшити втрати продовольства у виробничо-збутових ланцюжках, зокрема післязбиральні втрати.

12.4 До 2020 року забезпечити екологічне і раціональне використання хімічних речовин і всіх відходів упродовж усього їхнього життєвого циклу, відповідно до погоджених міжнародних принципів, і значно зменшити їх потрапляння у повітря, воду та ґрунт, щоб звести до мінімуму їхній негативний вплив на здоров'я людей та навколишнє середовище.

12.5 До 2030 року суттєво зменшити обсяг утворення відходів за допомогою заходів із запобігання та скорочення їх утворення, переробки та повторного їх використання.

12.6 Заохочувати компанії, особливо великі та транснаціональні, до запровадження моделей ведення бізнесу на засадах сталості та включення інформації про їх впровадження до своєї звітності.

12.7 Заохочувати раціональну практику державних закупівель відповідно до національних стратегій і пріоритетів.

12.8 До 2030 року забезпечити, щоб люди всього світу мали відповідну інформацію та відомості про сталий розвиток і спосіб життя в гармонії з природою.

12.a Надавати країнам, що розвиваються, підтримку для розбудови їхнього науково-технічного потенціалу з метою переходу до більш раціональних моделей споживання і виробництва.

12.b Розробляти та впроваджувати інструменти моніторингу впливу сталого розвитку на розвиток сталого туризму, який сприяє створенню робочих місць, а також розвитку місцевої культури та виробництву місцевої продукції.

12.c Раціоналізувати неефективне субсидіювання використання викопного палива, яке сприяє його марнотратному використанню, шляхом усунення ринкових диспропорцій з урахуванням національних умов, зокрема шляхом реорганізації

оподаткування і поступового скасування цих шкідливих субсидій там, де вони існують, із метою врахування їхніх наслідків для навколишнього середовища, повною мірою беручи до уваги особливі потреби та умови країн, що розвиваються, та зводячи до мінімуму можливі негативні наслідки для їхнього розвитку так, щоб захистити бідні та вразливі категорії населення.

Ціль 13. Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками

13.1 Посилити стійкість і здатність адаптуватися до небезпечних кліматичних явищ та стихійних лих у всіх країнах.

13.2 Включити заходи реагування на зміну клімату в політику, стратегії та планування на національному рівні.

13.3 Поліпшити просвітництво та поінформованість, а також спроможність людей та установ пом'якшувати наслідки зміни клімату, адаптуватися до них, послаблювати їхній вплив і завчасно їх попереджувати.

13.a Виконати взятє на себе розвиненими країнами, які є учасниками Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, зобов'язання досягти мети щорічної мобілізації до 2020 року загальними зусиллями 100 млрд дол. США з усіх джерел для задоволення потреб країн, що розвиваються, в контексті прийняття конструктивних заходів щодо пом'якшення гостроти наслідків зміни клімату та забезпечення прозорості їх здійснення, а також забезпечити повномасштабне функціонування Зеленого кліматичного фонду шляхом його капіталізації в найкоротші можливі терміни.

13.b Сприяти створенню механізмів зміцнення можливостей планування й управління, пов'язаних зі зміною клімату, в найменш розвинених країнах і малих острівних державах, що розвиваються, приділяючи, зокрема, підвищену увагу жінкам, молоді, а також місцевим і маргіналізованим громадам.

Ціль 14. Збереження та стале використання океанів, морів і морських ресурсів в інтересах сталого розвитку

14.1 До 2025 року попередити та суттєво зменшити будь-яке забруднення морського середовища, зокрема внаслідок діяльності на суші, включно з забрудненням морським сміттям і біогенними речовинами.

14.2 До 2020 року забезпечити стале використання і захист морських та прибережних екосистем із метою запобігання значному несприятливому впливу, у тому числі шляхом підвищення стійкості цих екосистем, а також вжити заходів із їх відновлення для забезпечення належного екологічного стану і продуктивності океанів.

14.3 Звести до мінімуму та ліквідувати наслідки окислення океану, зокрема шляхом розширення наукового співробітництва на всіх рівнях.

14.4 До 2020 року забезпечити ефективне регулювання видобутку і припинити надмірний, незаконний, незареєстрований і нерегульований рибний промисел та згубну рибпромислову практику, а також запровадити науково обґрунтовані плани господарської діяльності з метою відновлення рибних запасів у найкоротші терміни, довівши їх принаймні до таких рівнів, які можуть забезпечити максимальний екологічно стабільний вилов з урахуванням біологічних характеристик.

* Визначаючи, що Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату є головною міжнародною, міжурядовою платформою для перемовин щодо глобальних заходів реагування на зміну клімату.

14.5 До 2020 року здійснити природоохоронні заходи принаймні у 10 відсотках прибережних і морських районів, дотримуючись при цьому національного законодавства і міжнародного права та ґрунтуючись на найкращій наявній науковій інформації.

14.6 До 2020 року заборонити деякі форми субсидій для рибного промислу, що сприяють створенню надмірних виробничих потужностей та надмірному вилову, скасувати субсидії, що сприяють незаконному, незареєстрованому та нерегульованому рибному промислу, утримуватися від введення нових субсидій такого характеру, визнаючи, що належне та ефективне застосування особливого і диференційованого режиму для країн, що розвиваються, і найменш розвинених країн повинно бути невід'ємною частиною переговорів щодо субсидіювання рибного промислу в рамках Світової організації торгівлі.

14.7 До 2030 року збільшити економічні вигоди для малих острівних держав, що розвиваються, та найменш розвинених країн від сталого використання морських ресурсів, зокрема шляхом сталого ведення рибного господарства, аквакультури та туризму.

14.a Збільшувати обсяг наукових знань, розвивати дослідницький потенціал і передавати морські технології, беручи до уваги Критерії та керівні принципи щодо передачі морських технологій, розроблені Міжурядовою океанографічною комісією, з тим, щоб покращити екологічний стан океанів і збільшити внесок морського біорізноманіття у розвиток країн, що розвиваються, особливо малих острівних держав, що розвиваються, і найменш розвинених країн.

14.b Забезпечити дрібним господарствам, зайнятим кустарним рибним промислом, доступ до морських ресурсів і ринків.

14.c Посилити роботу зі збереження та сталого використання океанів і їхніх ресурсів шляхом дотримання норм міжнародного права, відображених у Конвенції Організації Об'єднаних Націй з морського права, яка створює юридичну базу для збереження та сталого використання океанів та їхніх ресурсів, як зазначено у пункті 158 документа «Майбутнє, якого ми прагнемо».

Ціль 15. Захист і відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення та повернення назад процесу деградації земель і зупинення втрати біорізноманіття

15.1 До 2020 року забезпечити збереження, відновлення й стале використання наземних і внутрішніх прісноводних екосистем та відповідних екосистемних послуг, особливо лісів, водно-болотних угідь, гір та засушливих земель, згідно із зобов'язаннями, визначеними у міжнародних угодах.

15.2 До 2020 року сприяти впровадженню методів сталого використання лісів усіх типів, зупинити знеліснення, відновити ліси, що деградували, та значно збільшити масштаби лісонасадження і лісовідновлення у всьому світі.

15.3 До 2030 року боротися з опустелюванням, відновити землі та ґрунти, що деградували, зокрема землі, уражені через опустелювання, посухи і повені, та прагнути досягнення нейтрального рівня деградації земель у всьому світі.

15.4 До 2030 року забезпечити збереження гірських екосистем, зокрема їхнього біорізноманіття, з метою зміцнення їхньої спроможності надавати блага, істотно важливі для сталого розвитку.

15.5 Вжити невідкладних і значущих заходів для послаблення деградації природних середовищ проживання, зупинити втрату біорізноманіття, а до 2020 року забезпечити захист і попередження зникнення видів, яким загрожує вимирання.

15.6 Сприяти справедливому та рівноправному розподілу благ від використання генетичних ресурсів і допомагати забезпечувати належний доступ до таких ресурсів на умовах, погоджених на міжнародному рівні.

15.7 Невідкладно вжити заходів для припинення браконьєрства і контрабандної торгівлі охоронюваними видами флори та фауни і вирішити проблеми, що стосуються як попиту на незаконні продукти живої природи, так і їх пропозиції.

15.8 До 2020 року запровадити заходи із запобігання проникненню чужорідних інвазивних видів та значного зменшення їхнього впливу на наземні та водні екосистеми, а також обмеженню чисельності або знищенню пріоритетних видів.

15.9 До 2020 року забезпечити врахування цінності екосистем і біорізноманіття у національному та місцевому плануванні, процесах розвитку, стратегіях і звітах щодо подолання бідності.

15.a Мобілізувати і значно збільшити фінансові ресурси з усіх джерел з метою збереження і сталого використання біорізноманіття та екосистем.

15.b Мобілізувати значні ресурси з усіх джерел і на всіх рівнях для фінансування сталого лісокористування і надати країнам, що розвиваються, належні стимули для розвитку такого лісокористування, зокрема з метою збереження і відновлення лісів.

15.c Зміцнити глобальну підтримку зусиль із боротьби з браконьєрством і контрабандною торгівлею охоронюваними видами, зокрема шляхом розширення спроможності місцевих громад отримувати засоби до існування відповідно до засад сталого розвитку.

Ціль 16. Сприяння розбудові миролюбного і всеохопного суспільства задля сталого розвитку, забезпечення всім доступу до правосуддя і створення ефективних, підзвітних та інклюзивних інституцій на всіх рівнях

16.1 Істотно скоротити поширеність насильства у всіх його проявах та пов'язані з ним показники смертності у всьому світі.

16.2 Покласти край наругам, експлуатації, торгівлі та всім формам насильства і тортур щодо дітей.

16.3 Сприяти верховенству права на національному та міжнародному рівнях і забезпечити всім рівний доступ до правосуддя.

16.4 До 2030 року значно зменшити незаконні фінансові потоки та обіг зброї, активізувати діяльність із виявлення і повернення вкрадених активів і вести боротьбу з усіма формами організованої злочинності.

16.5 Істотно скоротити масштаби корупції та хабарництва в усіх їх формах.

16.6 Створювати ефективні, підзвітні та прозорі установи на всіх рівнях.

16.7 Забезпечити відповідальне, інклюзивне, парципативне прийняття рішень на всіх рівнях.

16.8 Розширити і активізувати участь країн, що розвиваються, у діяльності інститутів глобального врядування.

16.9 До 2030 року забезпечити наявність у всіх людей документів, що посвідчують особу, зокрема свідоцтва про народження.

16.10 Забезпечити доступ громадськості до інформації та захистити основні свободи відповідно до національного законодавства і міжнародних угод.

16.a Зміцнити відповідні національні установи, серед іншого шляхом міжнародного співробітництва, з метою розбудови на всіх рівнях, зокрема у країнах, що розвиваються, спроможності запобігати насильству та боротися із тероризмом і злочинністю.

16.b Заохочувати недискримінаційні закони та політику щодо сталого розвитку та забезпечувати їх дотримання.

Ціль 17. Зміцнення засобів реалізації Глобального партнерства в інтересах сталого розвитку та активізація його діяльності

Фінанси

17.1 Посилити мобілізацію внутрішніх ресурсів, зокрема шляхом надання міжнародної підтримки країнам, що розвиваються, з тим, щоб зміцнити національні можливості щодо збирання податків та інших доходів.

17.2 Забезпечити, щоб розвинені країни повністю виконали свої зобов'язання з надання офіційної допомоги в цілях розвитку (ОДР), зокрема зобов'язання, взяті багатьма розвиненими країнами, щодо досягнення цільового показника виділення коштів у рамках ОДР країнам, що розвиваються, на рівні 0,7 відсотка валового національного доходу (ВНД) і виділення ОДР найменш розвиненим країнам на рівні 0,15–0,20 відсотка свого ВНД; державам, які надають ОДР, пропонується розглянути питання про те, щоб поставити перед собою мету виділяти щонайменше 0,20 відсотка свого ВНД як ОДР найменш розвиненим країнам.

17.3 Мобілізувати з широкого кола джерел додаткові фінансові ресурси для країн, що розвиваються.

17.4 Допомогати країнам, що розвиваються, у забезпеченні довгострокової прийнятності рівня їхньої заборгованості шляхом реалізації скоординованої політики, спрямованої на заохочення, залежно від обставин, фінансування за рахунок позикових коштів, полегшення боргового тягаря і реструктуризації заборгованості, а також сприяти розв'язанню проблеми зовнішнього боргу бідних країн із великою заборгованістю з тим, щоб зменшити їхній борговий тягар.

17.5 Прийняти та застосовувати режими заохочення інвестицій для найменш розвинених країн.

Технології

17.6 Розширювати співробітництво за напрямками Північ-Південь та Південь-Південь, а також тристороннє регіональне та міжнародне співробітництво у галузях науки, техніки та інновацій і доступ до відповідних досягнень, активізувати обмін знаннями на взаємно погоджених умовах, зокрема шляхом покращення координації між наявними механізмами, особливо на рівні Організації Об'єднаних Націй, а також за допомогою глобального механізму сприяння передачі технологій.

17.7 Заохочувати розробку, передачу, опанування та поширення екологічно безпечних технологій для країн, що розвиваються, на взаємно погоджених сприятливих умовах, зокрема пільгових та преференційних.

17.8 До 2017 року повністю ввести в дію банк технологій та механізм розбудови спроможності в галузях науки, техніки та інновацій для найменш розвинених країн, а також розширити використання високоефективних технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних.

Розбудова спроможності

17.9 Посилити міжнародну підтримку ефективної та цілеспрямованої розбудови спроможності країн, що розвиваються, для сприяння реалізації національних планів досягнення всіх Цілей сталого розвитку, зокрема на основі співробітництва за напрямками Північ-Південь і Південь-Південь та тристоронньої співпраці.

Торгівля

17.10 Заохочувати універсальну, засновану на правилах, відкрити, недискримінаційну та справедливу багатосторонню торгову систему в рамках Світової організації торгівлі, зокрема шляхом завершення переговорів щодо Дохійського порядку денного в галузі розвитку.

17.11 Значно збільшити експорт із країн, що розвиваються, зокрема з метою подвоєння до 2020 року частки найменш розвинених країн у світовому експорті.

17.12 Забезпечити своєчасне надання всім найменш розвиненим країнам на довгостроковій основі безмитного та безквотного доступу на ринки, відповідно до рішень Світової організації торгівлі, зокрема шляхом забезпечення того, щоб преференційні правила походження, застосовні до імпорту з найменш розвинених країн, були прозорими і простими та сприяли полегшенню доступу на ринки.

Системні питання

Послідовність політики та діяльності установ

17.13 Посилити глобальну макроекономічну стабільність, зокрема шляхом координації політики та забезпечення її узгодженості.

17.14 Підвищити узгодженість та послідовність політики задля забезпечення сталого розвитку.

17.15 Поважати наявний у кожній країні простір для стратегічного маневру, провідну роль країни у розробці та впровадженні політики ліквідації бідності й політики у галузі сталого розвитку.

Багатосторонні партнерські відносини

17.16 Зміцнювати Глобальне партнерство в інтересах сталого розвитку, доповнюване багатосторонніми партнерськими відносинами, які мобілізують і поширюють знання, досвід, технології та фінансові ресурси, з тим, щоб підтримувати досягнення Цілей сталого розвитку в усіх країнах, особливо у країнах, що розвиваються.

17.17 Заохочувати і стимулювати ефективне партнерство у державному секторі, державно-приватне партнерство та партнерство серед організацій громадянського суспільства, спираючись на досвід і стратегії залучення ресурсів сторін партнерства.

Дані, моніторинг і підзвітність

17.18 До 2020 року посилити підтримку щодо розбудови спроможності країн, що розвиваються, зокрема найменш розвинених країн і малих острівних держав, що розвиваються, з тим, щоб істотно підвищити доступність високоякісних, актуальних і достовірних даних, дезагрегованих за рівнем доходів, гендерною приналежністю, віком, расою, етнічним походженням, міграційним статусом, інвалідністю, географічним місцезнаходженням та іншими характеристиками, важливими в національному контексті.

17.19 До 2030 року розробити, спираючись на наявні ініціативи, показники вимірювання прогресу в галузі сталого розвитку, на доповнення до показника

валового внутрішнього продукту, та сприяти розбудові спроможності країн, що розвиваються, в галузі статистики.

Засоби здійснення і Глобальне партнерство

60. Ми ще раз підтверджуємо нашу тверду прихильність до повномасштабного здійснення цього нового Порядку денного. Ми визнаємо, що не зможемо досягти наших амбітних цілей і завдань без активізації та розширення Глобального партнерства і без так само амбітних засобів здійснення. Активізація Глобального партнерства сприятиме інтенсивній глобальній взаємодії на підтримку досягнення всіх вищезазначених цілей і вирішення всіх відповідних завдань, об'єднавши уряди, громадянське суспільство, приватний сектор, систему Організації Об'єднаних Націй та інших суб'єктів і залучаючи всі наявні ресурси.

61. Встановлені у Порядку денному цілі та завдання передбачають наявність засобів, потрібних для реалізації наших амбітних колективних устремлень. Засоби виконання завдань, визначених згідно із кожною Ціллю сталого розвитку та Ціллю 17, які згадані вище, є ключовими елементами реалізації нашого Порядку денного та мають не менш важливе значення, ніж інші Цілі та завдання. Ми повинні приділяти їм однаково пріоритетну увагу в рамках наших зусиль із здійснення та у глобальній системі показників, призначених для моніторингу досягнутого нами прогресу.

62. Цей Порядок денний, включно з Цілями сталого розвитку, може бути виконаний у рамках оновленого Глобального партнерства в інтересах сталого розвитку, підкріпленого конкретними стратегіями та заходами, що окреслені у Аддис-Абебській програмі дій, яка є невід'ємною частиною Порядку денного в галузі сталого розвитку на період до 2030 року. Аддис-Абебська програма дій підтримує, доповнює та сприяє адаптації засобів здійснення цілей, передбачених у Порядку денному на період до 2030 року, до конкретних умов. У ній висвітлюються такі аспекти, як внутрішні державні ресурси, вітчизняний та міжнародний приватний бізнес і фінансування, міжнародне співробітництво в цілях розвитку, міжнародна торгівля як рушій розвитку, борг і прийнятний рівень заборгованості, вирішення системних питань, наукова-технічна та інноваційна діяльність, розвиток і зміцнення потенціалу, а також дані, моніторинг та подальші заходи.

63. В основі наших зусиль лежатимуть узгоджені стратегії сталого розвитку, побудовані на засадах національної співпричетності та підтримувані комплексними національними механізмами фінансування. Ми ще раз заявляємо, що кожна країна несе головну відповідальність за власний економічний та соціальний розвиток і що роль національної політики та стратегій розвитку неможливо переоцінити. Ми поважатимемо право кожної держави на свободу стратегічного маневру і керівну роль у реалізації політики викорінення бідності та політики щодо сталого розвитку, проте додержуватимемося відповідних міжнародних норм і зобов'язань. Разом із тим, національні зусилля в царині розвитку слід підкріпити сприятливим міжнародним економічним середовищем, включно з узгодженими світовими торговельною, грошово-кредитною та фінансовою системами, які взаємно підтримують одна одну, а також зі зміцненням та вдосконаленням системи управління глобальною економікою. Критично важливе значення мають і процеси розвитку відповідних знань і технологій та сприяння доступу до них у світовому масштабі, а також розвиток потенціалу. Ми зобов'язуємося забезпечувати узгодженість політики та створювати сприятливе середовище для сталого розвитку на всіх рівнях за участі всіх суб'єктів, а також надати нових сил Глобальному партнерству в інтересах сталого розвитку.

64. Ми підтримуємо реалізацію відповідних стратегій та програм дій, включно зі Стамбульською декларацією та Програмою дій, Програмою дій з прискореного розвитку малих острівних держав, що розвиваються («Шлях Самоа»), та Віденською програмою дій для країн, що розвиваються, які не мають виходу до моря, на

десятиріччя 2014–2024 рр., і підтверджуємо важливе значення підтримки Порядку денного Африканського союзу на період до 2063 року і програми Нового партнерства в інтересах розвитку Африки, котрі всі є невід’ємною частиною нового Порядку денного. Ми визнаємо існування серйозних перешкод для досягнення міцного миру і забезпечення сталого розвитку в країнах, які перебувають у стані конфлікту та у постконфліктних ситуаціях.

65. Ми визнаємо, що країни із середнім рівнем доходу досі стикаються з серйозними викликами на шляху досягнення сталого розвитку. Щоб забезпечити сталість здобутків, досягнутих до сьогодні, слід розширити зусилля з розв’язання наявних проблем шляхом обміну досвідом, поліпшення координації та надання ефективнішої й цілеспрямованої підтримки з боку системи розвитку Організації Об’єднаних Націй, міжнародних фінансових установ, регіональних організацій та інших зацікавлених сторін.

66. Ми підкреслюємо, що у всіх країнах державна політика й залучення та ефективне витрачання внутрішніх ресурсів на засадах національної співпричетності мають головне значення для реалізації наших прагнень щодо сталого розвитку, включно з досягненням Цілей сталого розвитку. Ми визнаємо, що внутрішні ресурси формуються передусім завдяки економічному зростанню, підкріпленому сприятливими умовами на всіх щаблях.

67. Приватна підприємницька, інвестиційна та інноваційна діяльність є головною рушійною силою продуктивності, всеохопного економічного зростання та створення робочих місць. Ми усвідомлюємо різноманітність приватного сектора, починаючи від мікропідприємств і закінчуючи кооперативами та багатонаціональними корпораціями. Ми закликаємо всіх підприємців задіяти їхній творчий та інноваційний потенціал для вирішення завдань у царині сталого розвитку. Ми сприятимемо розвитку динамічного і високо функціонального бізнесового сектора, захищаючи при цьому трудові права та дотримуючись стандартів у галузі охорони навколишнього середовища і здоров’я згідно з відповідними міжнародними нормами і угодами та іншими поточними ініціативами у цій сфері, як-от: Керівні принципи підприємницької діяльності в аспекті прав людини¹⁶ та трудові норми Міжнародної організації праці, Конвенція про права людини¹⁷, для сторін цих угод.

68. Міжнародна торгівля є рушієм всеохопного економічного зростання та зменшення бідності, а також сприяє заохоченню сталого розвитку. Ми й надалі підтримуватимемо універсальну, ґрунтовану на правилах, відкрити, прозору, передбачувану, всеохопну, недискримінаційну та справедливу торгівельну систему в рамках Світової організації торгівлі, а також змістовну лібералізацію торгівлі. Ми закликаємо всіх членів Світової організації торгівлі подвоїти свої зусилля з тим, щоб невідкладно завершити переговори щодо Дохійського порядку денного в галузі розвитку¹⁸. Ми надаємо великого значення забезпеченню розбудови спроможності щодо торгівлі країн, що розвиваються, зокрема африканських країн, найменш розвинених країн, країн, що розвиваються, які не мають виходу до моря, малих острівних держав, що розвиваються, і країн із середнім рівнем доходу, зокрема з метою заохочення регіональної економічної інтеграції та взаємопов’язаності.

69. Ми визнаємо необхідність надання країнам, що розвиваються, допомоги у забезпеченні довгострокової прийнятності рівня їхньої заборгованості шляхом проведення скоординованої політики, спрямованої на заохочення, залежно від обставин, фінансування із залученням позикових коштів, полегшення боргового

¹⁶ A/HRC/17/31, додаток.

¹⁷ Організація Об’єднаних Націй, Збірник договорів, том 1577, № 27531.

¹⁸ A/C.2/56/7, додаток.

тягаря, реструктуризації заборгованості та раціонального управління заборгованістю. Багато країн залишаються вразливими перед борговими кризами, а деякі країни, зокрема ряд найменш розвинених країн, малі острівні держави, що розвиваються, та деякі розвинені країни, сьогодні охоплені такими кризами. Ми ще раз підкреслюємо, що боржники та кредитори повинні діяти разом, щоб запобігати проблемі неприйнятної рівня заборгованості та врегулювати подібні ситуації. Відповідальність за підтримання прийнятної рівня заборгованості несуть країни-позичальники, однак ми визнаємо, що кредитори також зобов'язані надавати позики на таких умовах, які не підривають прийнятний рівень заборгованості позичальників. Ми сприятимемо підтриманню прийнятної рівня заборгованості у тих країнах, які скористалися допомогою в полегшенні боргового тягаря та досягли прийнятних рівнів заборгованості.

70. Цим ми вводимо в дію Механізм сприяння розвитку технологій, який був створений Аддис-Абебською програмою дій на підтримку Цілей сталого розвитку. Механізм сприяння розвитку технологій ґрунтуватиметься на багатосторонній співпраці між державами-членами, громадянським суспільством, приватним сектором, науковою спільнотою, структурами Організації Об'єднаних Націй та іншими зацікавленими сторонами та складатиметься з міжурядової цільової групи Організації Об'єднаних Націй з питань науки, техніки та інновацій в інтересах досягнення Цілей розвитку тисячоліття, спільного багатостороннього форуму з науки, техніки та інновацій в інтересах досягнення Цілей сталого розвитку і онлайн-платформи.

- Міжурядова цільова група Організації Об'єднаних Націй з питань науки, техніки та інновацій в інтересах досягнення Цілей розвитку тисячоліття сприятиме координації, узгодженості та співробітництву в рамках системи Організації Об'єднаних Націй у питаннях, що стосуються науки, техніки та інновацій, підвищуючи рівень взаємодії та ефективності, зокрема з метою розширення ініціатив із розбудови спроможності. Залучаючи наявні ресурси, цільова група працюватиме з десятьма представниками громадянського суспільства, приватного сектора і наукової спільноти над підготовкою наради багатостороннього форуму з науки, техніки та інновацій в інтересах досягнення Цілей сталого розвитку, а також розробкою та введенням у дію онлайн-платформи, зокрема підготовкою пропозиції щодо порядку функціонування форуму і онлайн-платформи. Ці десятьо представників призначатимуться Генеральним секретарем на дворічний термін. Участь у роботі цільової групи зможуть брати всі установи, фонди та програми Організації Об'єднаних Націй і функціональні комісії Економічної та Соціальної Ради; спочатку до її складу ввійдуть установи, які зараз є членами неофіційної робочої групи зі сприяння розвитку технологій, а саме: Департамент з економічних і соціальних питань Секретаріату, Програма Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища, Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку, Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки та культури, Конференція Організації Об'єднаних Націй з торгівлі та розвитку, Міжнародний союз електрозв'язку, Всесвітня організація інтелектуальної власності та Світовий банк.
- Онлайн-платформа використовуватиметься для комплексної систематизації інформації про наявні ініціативи, механізми та програми в галузі науки, техніки та інновацій і слугуватиме порталом для доступу до такої інформації як у самій Організації Об'єднаних Націй, так і поза її межами. Онлайн-платформа сприятиме доступові до інформації, знань і досвіду, а також до передової практики та набутих уроків у сфері ініціатив і стратегій зі сприяння науково-технічній та інноваційній діяльності. Онлайн-платформа також полегшуватиме розповсюдження відповідних наукових публікацій з усього світу, що є у відкритому доступі. Платформа буде розроблена на основі незалежної

технічної оцінки, яка враховуватиме передову практику та досвід реалізації інших ініціатив, як у рамках Організації Об'єднаних Націй, так і поза її межами, з метою забезпечити, щоб вона доповнювала відповідну інформацію про наявні платформи з питань науки, техніки та інновацій, полегшувала доступ до такої інформації й надавала її, уникаючи дублювання в роботі та посилюючи синергетичний ефект.

- Багатосторонній форум з науки, техніки та інновацій в інтересах досягнення Цілей сталого розвитку скликатиметься один раз на рік і проводитиметься у формі дводенної наради з метою обговорення питань співробітництва у галузі науки, техніки та інновацій у розрізі тематичних напрямів досягнення Цілей сталого розвитку. Форум, у якому братимуть участь усі зацікавлені сторони, готові активно сприяти роботі у сфері своєї компетенції, надаватиме майданчик для забезпечення взаємодії, налагодження необхідних зв'язків і створення мереж за участю відповідних зацікавлених сторін і суб'єктів багатостороннього співробітництва у цілях виявлення і аналізу потреб та прогалин у царині технологій, зокрема щодо наукового співробітництва, інноваційної діяльності та розбудови спроможності, а також для сприяння розробленню, передачі та розповсюдженню відповідних технологій із метою досягнення Цілей сталого розвитку. Народи форуму скликатимуться Головою Економічної та Соціальної Ради до засідань політичного форуму високого рівня під егідою Ради або, як альтернативний варіант, у зв'язку з проведенням інших форумів або конференцій, залежно від обставин, з урахуванням теми, пропонуваної до розгляду, і на основі взаємодії з організаторами інших форумів або конференцій. Народи форуму проводитимуться за спільного головування двох держав-членів, і за підсумками нарад обидва співголови готуватимуть резюме обговорень, яке використовуватиметься як матеріал до засідань політичного форуму високого рівня в контексті подальшої діяльності та огляду виконання порядку денного в галузі розвитку на період після 2015 року.
- Засідання політичного форуму високого рівня проводитимуться з використанням вищезгаданого резюме багатостороннього форуму. Теми наступного багатостороннього форуму з науки, техніки та інновацій в інтересах досягнення Цілей сталого розвитку розглядатимуться політичним форумом високого рівня з питань сталого розвитку з урахуванням висновків експертів цільової групи.

71. Ми ще раз підкреслюємо, що Порядок денний, Цілі сталого розвитку і відповідні завдання, зокрема щодо засобів здійснення, є універсальними, неподільними та взаємопов'язаними.

Подальша діяльність і огляд

72. Ми зобов'язуємося впродовж наступних 15 років вести систематичну подальшу діяльність і проводити огляд здійснення цього Порядку денного. Надійна, добровільна, ефективна, ґрунтована на широкій участі, прозора і комплексна система подальшої діяльності та огляду зробить життєво важливий внесок у процес здійснення і допоможе країнам досягти якомога більшого прогресу у виконанні цього Порядку денного та відстежувати хід його виконання з метою забезпечити, щоб ніхто не був залишений осторонь.

73. Працюючи на національному, регіональному і глобальному рівнях, ця система сприятиме підзвітності перед нашими громадянами, підтримуватиме ефективне міжнародне співробітництво у реалізації цього Порядку денного і допомагатиме в обміні передовою практикою та взаємному навчанні. Вона забезпечуватиме залучення підтримки для подолання спільних труднощів, а також для виявлення нових і

актуальних проблем. Оскільки цей Порядок денний має універсальний характер, величезного значення набудуть взаємна довіра та взаєморозуміння між усіма націями.

74. Процеси подальшої діяльності та огляду на всіх рівнях здійснюватимуться згідно з нижченаведеними принципами:

a) Вони матимуть добровільний характер і очолюватимуться самими країнами, з урахуванням різних національних реалій, можливостей та рівнів розвитку, а також із забезпеченням простору для стратегічного маневру і повагою до пріоритетів. Оскільки співпричетність країн є ключовим фактором забезпечення сталого розвитку, результати процесів на національному рівні стануть підґрунтям для оглядів на регіональному і глобальному рівнях, ураховуючи, що глобальний огляд проводитиметься, головним чином, на основі офіційних даних із національних джерел.

b) Вони передбачатимуть відстеження ходу досягнення універсальних цілей та виконання універсальних завдань, включно із засобами здійснення, в усіх країнах у спосіб, який ураховуватиме їхній універсальний, комплексний та взаємопов'язаний характер та три виміри сталого розвитку.

c) Вони забезпечуватимуть орієнтацію на довгострокову перспективу, виявлення досягнень, проблем, недоліків та критично значущих факторів успіху, а також допомагатимуть країнам робити обґрунтований вибір політики. Вони сприятимуть залученню необхідних засобів здійснення і налагодженню партнерських відносин, підтримуватимуть визначення рішень та передової практики, заохочуватимуть координацію та ефективність міжнародної системи розвитку.

d) Вони будуть відкритими, всеосяжними, ґрунтованими на широкій участі та прозорими для всіх людей і сприятимуть звітуванню з боку всіх відповідних зацікавлених сторін.

e) Вони будуть орієнтовані на людину, враховуватимуть гендерні аспекти, поважатимуть права людини та зосереджуватимуться на потребах найбільш вразливих і найбільш відсталих верств населення.

f) Вони ґрунтуватимуться на наявних платформах і процесах там, де такі платформи та процеси існують, не дублюватимуть інші процеси, а також урахуватимуть національні умови, можливості, потреби та пріоритети. Вони еволюціонуватимуть із часом залежно від виникнення нових проблем та розробки нових методик і забезпечать зведення до мінімуму тягаря звітності, що лежить на національних адміністраціях.

g) Вони будуть строгими й ґрунтуватимуться на доказовій базі, з використанням оцінок, проведених самими країнами, і високоякісних, доступних, своєчасних, достовірних даних із розбивкою за рівнем доходів, статтю, расою, етнічним походженням, міграційним статусом, інвалідністю, географічним розташуванням та іншими характеристиками, важливими у національному контексті.

h) Вони вимагатимуть розширення підтримки з розбудови спроможності, надаваної країнам, що розвиваються, зокрема зміцнення національних систем збирання даних і програм оцінки, особливо в африканських країнах, найменш розвинених країнах, малих острівних державах, що розвиваються, країнах, що розвиваються, які не мають виходу до моря, і країнах із середнім рівнем доходу.

i) Вони користуватимуться активною підтримкою з боку системи Організації Об'єднаних Націй та інших багатосторонніх установ.

75. Подальша діяльність щодо вищенаведених цілей та завдань і відповідний огляд проводитимуться з використанням сукупності глобальних показників. Ці показники доповнятимуться показниками регіонального і національного рівнів, які будуть

розроблені державами-членами, а також підсумками роботи, виконаної для формування вихідних значень для тих завдань, щодо яких ще немає вихідних даних на національному і глобальному рівнях. Система глобальних показників, що буде розроблена Міжурядовою та експертною групою з показників досягнення Цілей сталого розвитку, буде погоджена Статистичною комісією до березня 2016 року, після чого буде прийнята Економічною та Соціальною Радою і Генеральною Асамблеєю відповідно до чинних мандатів. Ця система буде простою, проте надійною, охоплюватиме всі Цілі сталого розвитку і відповідні завдання, включно із засобами здійснення, та збереже політичну збалансованість, комплексність і амбітність, якими характеризуються ці цілі та завдання.

76. Ми надаватимемо країнам, що розвиваються, зокрема африканським країнам, найменш розвиненим країнам, малим острівним державам, що розвиваються, і країнам, що розвиваються, які не мають виходу до моря, підтримку в розбудові спроможності їхніх національних статистичних органів і систем даних із метою забезпечити доступ до високоякісних, актуальних, достовірних і дезагрегованих даних. Ми сприятимемо прозорому і підвітному розширенню масштабів належного співробітництва між державним і приватним секторами з метою використання внеску, який має бути зроблений широким спектром даних, зокрема даних зондування Землі та геопросторовою інформацією, забезпечуючи при цьому національну співпричетність до процесів підтримки та відстеження прогресу.

77. Ми зобов'язуємося брати повномасштабну участь у проведенні регулярних і всеосяжних оглядів досягнутого прогресу на субнаціональному, національному, регіональному і глобальному рівнях. Ми будемо якомога ширше використовувати наявну мережу установ і механізмів, завдання котрих полягає у реалізації подальшої діяльності та проведення огляду. Національні доповіді дадуть змогу проводити оцінку досягнутого прогресу та виявляти проблеми на регіональному та глобальному рівнях. Поряд із регіональними діалогами та глобальними оглядами вони будуть покладені в основу рекомендацій щодо подальшої діяльності на різних рівнях.

Національний рівень

78. Ми закликаємо всі держави-члени у якомога стислі строки розробити масштабні національні заходи щодо здійснення цього Порядку денного. Вони можуть підтримувати перехід до Цілей сталого розвитку і ґрунтуватися на наявних інструментах планування, як-от: стратегії національного розвитку та стратегії сталого розвитку, залежно від обставин.

79. Ми також закликаємо держави-члени регулярно проводити всеосяжні огляди досягнутого прогресу на національному і субнаціональному рівнях, де керівниками та рушіями виступатимуть самі країни. Такі огляди повинні проводитися з урахуванням думок корінних народів, громадянського суспільства, приватного сектора та інших зацікавлених сторін відповідно до національних умов, стратегій та пріоритетів. Національні парламенти, а також інші установи також можуть підтримати ці процеси.

Регіональний рівень

80. Подальша діяльність і огляди на регіональному і субрегіональному рівнях можуть у відповідних випадках забезпечувати корисні можливості для взаємного навчання, зокрема шляхом проведення добровільних оглядів, обміну передовою практикою та обговорення спільних завдань. У цьому відношенні ми вітаємо співпрацю регіональних і субрегіональних комісій та організацій. Всеохопні регіональні процеси ґрунтуватимуться на результатах проведення національних оглядів і сприятимуть подальшій діяльності та оглядам на глобальному рівні, зокрема на політичному форумі високого рівня з питань сталого розвитку.

81. Визнаючи важливість задіяння наявних механізмів здійснення подальшої діяльності та оглядів на регіональному рівні й забезпечуючи належний простір для стратегічного маневру, ми закликаємо всі держави-члени визначити найбільш підхожий регіональний форум, у роботі якого вони братимуть участь. Регіональним комісіям Організації Об'єднаних Націй рекомендується продовжувати надавати державам-членам підтримку в цьому відношенні.

Глобальний рівень

82. Політичний форум високого рівня матиме велике значення у нагляді за сукупністю процесів здійснення подальшої діяльності та оглядів на глобальному рівні, працюючи у взаємодії з Генеральною Асамблеєю, Економічною та Соціальною Радою, іншими відповідними органами й форумами згідно з чинними мандатами. Він сприятиме обміну досвідом, зокрема інформацією про успішні результати, проблеми та здобутий досвід, а також здійснюватиме політичне керівництво і надаватиме настанови та рекомендації щодо наступних заходів. Він повинен забезпечити, щоб цей Порядок денний залишався актуальним і амбітним, і спрямовувати свою діяльність на оцінювання прогресу, досягнень і проблем, з якими стикаються розвинені країни та країни, що розвиваються, а також нових і актуальних проблем, які виникають. Будуть налагоджені ефективні зв'язки з механізмами подальшої діяльності та оглядів, що діють у рамках усіх відповідних конференцій та процесів Організації Об'єднаних Націй, зокрема щодо найменш розвинених країн, малих острівних держав, що розвиваються, і країн, що розвиваються, які не мають виходу до моря.

83. Подальша діяльність і огляди на політичному форумі високого рівня проводитимуться на основі щорічної доповіді про хід досягнення Цілей сталого розвитку, котрий готуватиме Генеральний секретар у співпраці з системою Організації Об'єднаних Націй на основі системи глобальних показників і даних, підготовлених національними статистичними органами, а також інформації, зібраної на регіональному рівні. Політичний форум високого рівня у своїй роботі також урахуватиме доповідь щодо сталого розвитку в світі, яка має зміцнити взаємозв'язок між наукою та політикою й могла би стати для політиків потужним науково обґрунтованим інструментом, що допоміг би їм у діяльності зі сприяння викоріненню бідності та сталому розвитку. Ми пропонуємо Голові Економічної та Соціальної Ради провести процес консультацій щодо сфери охоплення, методології та періодичності підготовки вищезгаданої доповіді, а також її зв'язку з доповіддю про хід роботи, причому результати цих консультацій повинні бути відображені у декларації міністрів, яка буде ухвалена на сесії політичного форуму високого рівня у 2016 році.

84. Політичний форум високого рівня, що працюватиме під егідою Економічної та Соціальної Ради, повинен проводити регулярні огляди відповідно до резолюції 67/290 Генеральної асамблеї, прийнятої 9 липня 2013 р. Огляди матимуть добровільний характер, але заохочуватимуть звітність і охоплюватимуть розвинені країни та країни, що розвиваються, а також відповідні структури Організації Об'єднаних Націй та інші зацікавлені сторони, включно з громадянським суспільством і приватним сектором. Вони проводитимуться під проводом самих держав за участі міністрів та інших відповідних високопоставлених посадовців. Огляди закладуть основу для партнерства, зокрема завдяки участі основних груп та інших відповідних зацікавлених сторін.

85. На політичному форумі високого рівня будуть також проводитися тематичні огляди ходу досягнення Цілей сталого розвитку, включно з наскрізними питаннями. Вони доповнюватимуться оглядами функціональних комісій Економічної та Соціальної Ради й інших міжурядових органів і форумів, які повинні відображати комплексний характер Цілей сталого розвитку, а також взаємозв'язки між ними. Огляди проводитимуться за участі всіх відповідних зацікавлених сторін і, де можливо,

враховуватимуться у роботі політичного форуму високого рівня та узгоджуватимуться з циклом проведення його засідань.

86. Ми вітаємо передбачений у Аддис-Абебській програмі дій спеціальний процес подальшої діяльності та оглядів щодо підсумків фінансування розвитку, а також усі засоби досягнення Цілей сталого розвитку, що включені до системи подальшої діяльності та оглядів, передбачених цим Порядком денним. Погоджені на міжурядовому рівні висновки та рекомендації щорічного форуму з фінансування розвитку, що його проводить Економічна та Соціальна Рада, враховуватимуться у загальному процесі подальшої діяльності та оглядів виконання цього Порядку денного у рамках політичного форуму високого рівня.

87. Політичний форум високого рівня, що проводитиметься кожні чотири роки під егідою Генеральної Асамблеї, надаватиме політичні настанови високого рівня щодо Порядку денного та її здійснення, визначати досягнуті результати й проблеми, що виникають, а також мобілізувати додаткові зусилля для прискорення процесу здійснення. Наступний політичний форум високого рівня під егідою Генеральної Асамблеї відбудеться у 2019 році, тобто циклічність проведення його засідань буде змінена з тим, щоб забезпечити максимальну узгодженість із чотирирічними всеосяжними оглядами політики.

88. Ми наголошуємо також на важливості загальносистемного стратегічного планування, виконання і звітності для забезпечення послідовної та комплексної підтримки здійснення нового Порядку денного з боку системи розвитку Організації Об'єднаних Націй. Відповідним керівним органам слід ужити заходів для огляду такої підтримки процесу здійснення й подати доповіді про досягнутий прогрес і перешкоди. Ми вітаємо діалог, що триває в Економічній та Соціальній Раді, щодо більш довгострокового позиціонування системи розвитку Організації Об'єднаних Націй та очікуємо на вжиття відповідних дій із цих питань.

89. Політичний форум високого рівня підтримуватиме участь основних груп та інших відповідних зацікавлених сторін у процесах подальшої діяльності та оглядів згідно з резолюцією 67/290. Ми закликаємо цих суб'єктів подавати доповіді про їхній внесок у здійснення цього Порядку денного.

90. Ми просимо Генерального секретаря на основі консультацій з державами-членами підготувати для розгляду на сімдесятій сесії Генеральної асамблеї у рамках підготовки до наради політичного форуму високого рівня 2016 року доповідь, у якій будуть висвітлені найважливіші віхи на шляху проведення послідовного, ефективного і всеосяжного процесу подальшої діяльності та оглядів на глобальному рівні. Доповідь повинна містити пропозицію щодо організаційних механізмів проведення під проводом держав оглядів на політичному форумі високого рівня під егідою Економічної та Соціальної Ради, включно з рекомендаціями стосовно керівних принципів добровільного подання спільної звітності. У доповіді слід уточнити обов'язки відповідних установ і навести настанови щодо щорічних тем, послідовності тематичних оглядів і варіантів періодичних оглядів для політичного форуму високого рівня.

91. Ми підтверджуємо нашу тверду прихильність до реалізації цього Порядку денного та використання його повною мірою для змінення нашого світу на краще до 2030 року.

*Четверте пленарне засідання,
25 вересня 2015 року*

Документи, згадані у розділі
«Цілі сталого розвитку і відповідні завдання»

Рамкова конвенція Всесвітньої організації охорони здоров'я з боротьби проти тютюну
(Організація Об'єднаних Націй, Збірник договорів, том 2302, № 41032)

Сендайська рамкова програма зі зниження ризику стихійних лих на 2015–2030 роки
(резолюція 69/283, додаток II)

Конвенція Організації Об'єднаних Націй з морського права (Організація
Об'єднаних Націй, Збірник договорів, том 1833, № 31363)

«Майбутнє, якого ми прагнемо» (резолюція 66/288, додаток)